

Handelshøyskolen BI

GRA 19204 Masteroppgave i regnskap og revisjon

Thesis Master of Science 100% - W

Predefinert informasjon

Startdato:	10-01-2022 09:00 CET	Termin:	202210
Sluttdato:	01-09-2022 12:00 CEST	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	T		
Flowkode:	202210 10933 IN17 W T		
Intern sensor:	(Anonymisert)		

Navn:

Ragnhild Marie Hafsaahl Karset, Petter Stai

Informasjon fra deltaker

Tittel *:	Skattlegging av kryptovaluta
Navn på veileder *:	Eivind Furuseth

Inneholder besvarelsen
konfidensielt
materiale? Nei

Kan besvarelsen
offentliggjøres? Ja

Gruppe

Gruppenavn: (Anonymisert)
Gruppenummer: 7
Andre medlemmer i gruppen:

Masteroppgave
ved Handelshøyskolen BI

Skattlegging av kryptovaluta

Studieretning:

Master i regnskap og revisjon

GRA19204

Innleveringsdato:

30.08.2022

Stuedsted:

BI Oslo

Veileder:

Eivind Furuseth

Sammendrag

Formålet med denne oppgaven er å gi leser en oversikt over dagens rettskilderbilde knyttet til beskatning av kryptovaluta, samt fremheve sider ved dagens føringer og praksis vi mener det kan være hensiktsmessig å endre.

Kryptovaluta har over det siste tiåret vokst frem som et populært investeringsobjekt og betalingsmiddel. Kryptovaluta er en virtuell valuta basert på desentralisert teknologi som muliggjør transaksjoner mellom to parter uten involvering av en sentral tredjepart. I denne oppgaven tar vi for oss to problemstillinger knyttet til beskatning av kryptovaluta. I norsk lovgivning finnes det ingen særskilte regler for beskatning av kryptovaluta. Kryptovaluta skattlegges dermed etter alminnelige beskatningsregler. Ved del én av oppgavens problemstilling drøftes hensiktsmessigheten av den skatterettslige klassifiseringen av kryptovaluta med utgangspunkt i gjeldende rett. Vår vurdering er at kryptovaluta er hensiktsmessig klassifisert som et formuesobjekt, men at det i enkelte tilfeller vil kunne være grunnlag for å unnta kryptovaluta fra beskatning.

Kryptovalutaens desentraliserte struktur, samt liten regulering av kryptovalutamarkedet har over det siste tiåret utfordret myndighetenes kontrollmuligheter. Ved del to av oppgavens problemstilling analyseres de ulike momentene ved kryptovaluta og tilhørende reguleringer som utfordrer myndighetenes muligheter til å avdekke skatteunndragelse. Fraværet av en sentral tredjepart, kryptovalutaens evne til delvis anonymitet, utfordrende sporbarhet, rask teknologisk utvikling og liten internasjonal regulering trekkes i avhandlingen frem som sentrale momenter i sammenheng med utfordring av myndighetenes kontrollmuligheter.

Avslutningsvis presenteres våre vurderinger av behovet for endringer av regelverk og reguleringer.

Innholdsfortegnelse

Contents

SAMMENDRAG	I
INNHALDSFORTEGNELSE	II
1. INNLEDNING	1
1.2 AVGRENSNING	2
1.3 OPPGAVENS VIDERE STRUKTUR.....	3
2. METODE	4
3. KRYPTOVALUTA	5
3.1 VALUTA	5
3.2 VIRTUELL VALUTA.....	5
3.3 HVA ER KRYPTOVALUTA?	6
3.4 DESENTRALISERT STRUKTUR	7
3.5 BLOKKJEDER.....	8
3.6 DIGITAL LOMMEBOK	9
3.7 KONSENSUSMEKANISMENE	10
3.7.1 MINING	11
3.7.2 STAKING	11
3.8 DE MEST SENTRALE KRYPTOVALUTAENE	12
3.8.1 <i>Bitcoin</i>	12
3.8.2 <i>Altcoin (Ethereum)</i>	13
3.8.3 <i>Stablecoin (Tether)</i>	14
3.8.4 <i>Non-fungible tokens</i>	15
4. SKATTERETTLIG KLASSIFISERING OG BEHANDLING AV KRYPTOVALUTA 16	
4.1 SKATTERETTLIG KLASSIFISERING	16
4.1.1 <i>Kryptovaluta som formuesobjekt</i>	17
4.1.2 <i>Realisering av kryptovaluta</i>	19
4.1.3 <i>Skatterettslig behandling i og utenfor virksomhet</i>	21
4.2 SKATTERETTLIG BEHANDLING AV KRYPTOVALUTA I VIRKSOMHET	22
4.2.1 <i>Kryptovaluta og personinntekt</i>	22
4.2.2 <i>Investering i kryptovaluta via finansielle instrumenter</i>	23
4.3 SKATTERETTLIG BEHANDLING AV KRYPTOVALUTA UTENFOR VIRKSOMHET.....	25
4.3.1 <i>Unntak fra hovedregelen om gevinstbeskatning av formuesobjekt utenfor virksomhet</i>	25
4.3.2 <i>Mining utenfor virksomhet</i>	27
4.3.3 <i>Staking utenfor virksomhet</i>	28

5. REGNSKAPSMESSIG KLASSIFISERING OG BEHANDLING AV KRYPTOVALUTA	28
5.1 GJELDENDE REGELVERK OG UTTALELSER	28
5.2 VURDERING AV REGNSKAPSMESSIG KLASSIFISERING	29
5.2.1 <i>Stablecoins</i>	30
5.2.2 <i>Non-fungible token</i>	30
5.2.3 <i>Bitcoin og andre altcoins</i>	31
5.3 KLASSIFISERING OG PRAKSIS I TIDEN FREMFOR	31
6. PÅ HVILKE MÅTER UTFORDRER KRYPTOVALUTA MYNDIGHETENES MULIGHET TIL Å AVDEKKE SKATTEUNNDRAGELSE?	32
6.1 SKATTEUNNDRAGELSE OG SKATTEOMGÅELSE	32
6.2 HVILKE SKATTEMESSIG UTFORDRINGER MEDFØRER KRYPTOVALUTA?	33
6.2.1 <i>Hvitvaskingsrisiko</i>	33
6.2.2 <i>Regulering</i>	35
6.2.3 <i>Anonymitet</i>	37
6.2.4 <i>Sporbarhet</i>	39
6.2.5 <i>Kryptovaluta sammenliknet med kontanter</i>	40
6.2.6 <i>Digital kunst som svart betaling</i>	41
6.2.7 <i>Rask teknologisk utvikling</i>	42
6.3 KONTROLL OG ETTERLEVELSE	42
6.3.1 <i>Utfylling av skattemeldingen</i>	44
7. RETTSPOLITISKE BETRAKTNINGER OG AVSLUTNING	46
7.1 ER KRYPTOVALUTA HENSIKTMESSIG KLASSIFISERT SKATTERETTLIG?	46
7.1.1 <i>Rettskildebildet</i>	46
7.1.2 <i>Unntakene i skatteloven § 9-3 (1)</i>	48
7.1.3 <i>Beskatning av ulike type kryptovaluta</i>	51
7.1.4 <i>Andre myndigheters praksis</i>	52
7.1.5 <i>Konklusjon vedrørende spørsmålet om skatterettslig klassifisering</i>	53
7.2 RETTSKILDEBILDET I FREMTIDEN	54
7.2.1 <i>Skattefri formue</i>	55
7.3 KRYPTOVALUTA OG SKATTEUNNDRAGELSE	56
7.4 KRYPTOVALUTENS FREMTID	58
7.4.1 <i>Regulering av kryptovalutamarkedet i fremtiden</i>	58
7.4.2 <i>Alternative digitale betalingsmetoder</i>	59
7.4.3 <i>Kryptovaluta i et bærekraftperspektiv</i>	60
8. LITTERATURLISTE	63

1. Innledning

Kryptovaluta ved bitcoin ble for første gang presentert på markedet i slutten av 2008. Dette var på et tidspunkt da det var tilliten til det tradisjonelle banksystemet var svekket som følge av finanskrisen.¹ Kryptovaluta ble på mange måter til som en protest mot banksystemet og tradisjonelle oppbevaringssteder for verdier. Transaksjoner med kryptovaluta skulle gå utenom de ledd i verdikjeden som ble oppfattet som bakgrunnen for finanskrisen.² Kryptovaluta med teknologiske løsninger basert på programvare og matematikk vokste frem som et alternativt oppbevaringssted for verdier.

Frem til 2017 var kryptovaluta og blokkjedeteknologi lite kjent for de fleste. Fra 2017 har antallet som investerer i kryptovaluta både i Norge og internasjonalt økt betydelig. Per mars 2022 eier én av ti nordmenn kryptovaluta.³ I norsk lovgivning finnes det ingen særskilte regler for beskatning av kryptovaluta. Kryptovaluta skattlegges dermed etter alminnelige beskatningsregler.

Rask utvikling i blokkjedeteknologien og markedet, introduksjon av stadig nye varianter kryptovaluta, de store økningene i verdier som investeres og økning i transaksjoner er faktorer som reiser spørsmål ved om dagens skatterettslige klassifisering basert på alminnelige beskatningsregler er hensiktsmessig. I denne oppgaven belyser vi rettskildebildet og drøfter hensiktsmessigheten av den skatterettslige klassifiseringen av kryptovaluta.

Kryptovaluta bygger på desentralisert teknologi og er i motsetning til tradisjonell valuta hverken utstedt eller kontrollert av en sentralbank. Dette har gjort kryptovaluta til et populært investeringsobjekt og betalingsmiddel de senere årene. Teknologien bak kryptovaluta muliggjør transaksjoner direkte mellom to parter uten at det involveres en tredjepart, som ved transaksjoner gjennom tradisjonelle banksystemer. Videre tilbyr kryptovaluta en varierende grad av anonymitet og kan

---

¹ Meholm (2018) s. 17.

² Meholm (2018) s. 17-18.

³ EY (2022).

være vanskelig å spore. Kryptovalutamarkedet, både nasjonalt og internasjonalt, har frem til 2022 i liten grad vært regulert.

Kryptovalutaens desentraliserte karakter trekkes av mange frem som positivt, grunnet blant annet muligheten for raske kostnadseffektive transaksjoner på tvers av landegrensene. Videre tilbyr den en viss grad anonymitet som kan bidra til å bekjempe blant annet korrupsjon og fattigdom. Anonymitet, sporbarhet og manglende reguleringer er imidlertid også faktorer som kobler kryptovaluta til kriminalitet ved blant annet skatteunndragelse.

Skatteunndragelse trekkes ofte frem som en trussel mot finansiering av det norske velferdssamfunnet. Økningen i investeringer og transaksjoner med kryptovaluta kombinert med dens desentraliserte karakter, aktualiserer spørsmålet om skatteunndragelse knyttet til kryptovaluta. Vi vil i denne oppgaven ta for oss de ulike måtene kryptovaluta utfordrer myndighetenes mulighet til å avdekke bevisst og ubevisst skatteunndragelse.

Oppgaven vår vil besvare følgende problemstillinger:

(i) Er kryptovaluta hensiktsmessig klassifisert skatterettslig?

(ii) På hvilke måter utfordrer kryptovaluta myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse?

Problemstillingene drøftes og besvares med utgangspunkt i gjeldende rett og annen relevant litteratur.

1.2 Avgrensning

Det finnes flere ulike former for virtuell valuta. Vi har valgt å ta for oss kryptovaluta og kryptoeiendeler, og avgrensner dermed oppgaven mot annen form for virtuell valuta. Grunnen til dette er at andre former for virtuell valuta kan ha andre egenskaper enn kryptovaluta. Vi ønsker med denne oppgaven å besvare nevnte problemstillinger vedrørende kryptovaluta, som er den mest utbredte formen for virtuell valuta. Videre har vi valgt å ta for oss skatterettslige spørsmål vedrørende kryptovaluta og kryptoeiendeler, og avgrensner dermed oppgaven mot spørsmål vedrørende merverdiavgift.

Oppgaven tar for seg spørsmål vedrørende kryptovaluta i sammenheng med bevisst og ubevisst skatteunndragelse. Oppgaven avgrenses mot spørsmål vedrørende skatteomgåelse.

Oppgaven avgrenses videre til hendelser og tilgjengelig informasjon til og med 30.06.2022. Da utviklingen i teknologien og markedet skjer raskt, anser vi det nødvendig å sette en grense for innhenting av informasjon til oppgaven. Arbeidet med oppgaven har i hovedsak funnet sted frem til slutten av juni 2022.

1.3 Oppgavens videre struktur

Oppgaven består av 7 deler. I kapittel 3 gir vi en innføring i, samt oversikt over, hva kryptovaluta er, mekanismene og teknologien bak, samt en gjennomgang av de mest sentrale kryptovalutaene. Dette med formål om å gi leseren nødvendig bakgrunnsinformasjon for å forstå problemstillingene som reises i oppgaven.

I kapittel 4 og 5 redegjør vi for det gjeldende rettskildebilde av den skatterettslige klassifiseringen av kryptovaluta. Vi belyser ulike spørsmål og problemstillinger som reises ved dagens rettskildebilde, samt redegjør for den regnskapsmessige klassifiseringen og hvilke skattemessige konsekvenser dette kan ha.

I kapittel 6 redegjør vi for hvordan kryptovaluta utfordrer myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse.

I kapittel 7 redegjør vi for våre vurderinger av dagens rettskildebilde, samt fremstiller vår vurdering av hvorvidt kryptovaluta er hensiktsmessig klassifisert skatterettslig. Videre i kapitlet drøfter vi hvordan regelverket kan se ut i fremtiden og fremstiller vår vurdering av hva myndighetene bør gjøre. Avslutningsvis gir vi en fremstilling av enkelte momenter som taler for og imot kryptovaluta som et fremtidig betalings og investeringsobjekt, dette ved å se på teknologi som utfordrer og kryptovaluta i et bærekraftperspektiv.

2. Metode

For å besvare oppgavens problemstillinger vil vi i benytte rettsdogmatisk metode, gjennom en deskriptiv analyse av gjeldende rett og regulering. Med rettsdogmatikk forstås i alminnelighet retten slik den er.⁴ Avslutningsvis i kapittel 7 vil argumentasjonen gå over på et normativt plan, hvor vi vil diskutere hensiktsmessigheten av gjeldende rett og regulering gjennom en rettspolitisk drøftelse. Med rettspolitisk drøftelse menes betraktninger rundt hvordan retten burde være.⁵

Problemstillingene drøftes og besvares med utgangspunkt i gjeldende rett og annen relevant litteratur. Av sentrale rettskilder trekkes Lov 26.03.1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt frem, samt uttalelser fra skattemyndighetene. Vi har også vært i samtale med Skatteetaten for å innhente ulike perspektiver på den skatterettslige klassifiseringen av kryptovaluta og de utfordringer myndighetene står overfor ved spørsmålet om skatteunndragelse.

Internasjonal regulering av kryptovalutamarkedene er av betydning for spørsmålet vedrørende myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse. Det har derfor vært hensiktsmessig å benytte enkelte internasjonale reguleringer og anbefalinger som kilder. Det er relativt få rettskilder som tar stilling til spørsmål om beskatning av kryptovaluta. Dette har blant annet sammenheng med at bruk av kryptovaluta er et forholdsvis nytt fenomen. For å besvare problemstillingene oppgaven reiser, har vi derfor ansett det som hensiktsmessig å benytte norske og utenlandske journalistiske kilder.

---

⁴ Høgberg (2019) s.345.

⁵ Høgberg (2019) s.345.

3. Kryptovaluta

I dette kapitlet vil vi redegjøre for grunnleggende begreper innenfor kryptovaluta. Kryptovaluta er et eksempel på en virtuell valuta. For å forstå hva kryptovaluta er, mener vi det er hensiktsmessig å gi en kort redegjørelse av valuta og virtuell valuta. Skillet mellom valuta og virtuell valuta har betydning for den skatterettslige behandlingen.

3.1 Valuta

Skatteloven har ingen egen legaldefinisjon av begrepet valuta. Dersom det ikke er holdepunkter for annet, er det klare utgangspunktet at ord og uttrykk skal gis samme meningsinnhold i skatteretten som i privatretten for øvrig.⁶ Begrepet valuta defineres ofte som et lands offisielle myntenhet, utstedt eller garantert av en sentralbank, og som representerer en verdi og benyttes som et betalingsmiddel. Kryptovaluta kan benyttes som et betalingsmiddel, representerer en verdi og er i enkelte land offisiell myntenhet. Kryptovaluta utstedes eller garanteres imidlertid ikke av en sentralbank. Kryptovaluta er derfor ikke valuta. For å skille tydelig mellom kryptovaluta og valuta i oppgaven videre, omtales valuta som «ordinær valuta».

3.2 Virtuell valuta

Virtuell valuta er et relativt nytt begrep. I hvitvaskingsforskriftens § 1-3 (2) defineres virtuell valuta som «et digitalt uttrykk for verdi, som ikke er utstedt av en sentralbank eller offentlig myndighet, som ikke nødvendigvis er knyttet til en offisiell valuta, og som ikke har rettslig status som valuta eller penger, men som aksepteres som betalingsmiddel, og som kan overføres, lagres eller handles elektronisk». Typiske kjennetegn ved virtuell valuta vil derfor kunne være at verdien representeres digitalt, at den er uten fysisk substans, kan fungere som betalingsmiddel og kan overføres, lagres og handles elektronisk.

---

⁶ Zimmer (2021) s. 53.

Ordinær valuta har en formell utsteder, reguleres av en sentralbank og har offisielle valutakurser. Virtuell valuta skiller seg derfor fra ordinær valuta. Verdien til virtuell valuta styres i all hovedsak av markedet. De grunnleggende forskjellene mellom virtuell valuta og ordinær valuta har blant annet betydning for den skatterettslige klassifiseringen. En stor andel av virtuelle valutaer baseres på kryptografi. Disse formene for virtuell valuta betegnes som kryptovalutaer.

3.3 Hva er kryptovaluta?

Kryptovaluta er en samlebetegnelse på forskjellige digitale coins og tokens.⁷ Coins og tokens kan beskrives som en mynt eller polett som tillegges en verdi. Denne verdien kan overføres til andre med det formål at den bakenforliggende verdien følger med på transaksjonen.⁸ Kryptovaluta utstedes ikke av en sentralbank eller offentlig myndighet. Dens verdi representeres digitalt, og er uten fysisk substans. Kryptovaluta kan fungere som et betalingsmiddel for varer og tjenester og den overføres, lagres og handles elektronisk. Kryptovaluta omfattes dermed av definisjonen av virtuell valuta i hvitvaskingsforskriftens § 1-3 (2).

Den første offentlige kryptovalutaen, bitcoin, ble etablert i 2009.⁹ I dag finnes en mengde forskjellige typer kryptovaluta, hvor bitcoin, etherium og tether er blant de mest kjente.

Verdien av de fleste kryptovalutaer, som bitcoin og etherium, fastsettes på det åpne markedet. I likhet med aksjer fastsettes prisen til det andre er villig til å betale for noen andres kryptovaluta.¹⁰ Men for de fleste typer kryptovaluta vil det i motsetning til en aksje ikke gi noe eierandel i en bakenforliggende eiendel.

For å forstå kryptovaluta, kan eksempelvis penger satt inn på en bankkonto være et godt sted å starte. Penger satt inn på en bankkonto vil si at det eksisterer en fordring mot banken og at banken har tilsvarende en gjeld til deg. Det foreligger da et eierforhold, hvor man har en motpart som bekrefter forholdet. Ved å disponere kryptovaluta, gjør man dette uten at det eksisterer en motpart slik som

---

⁷ Fulton (2022).

⁸ Kaspersky (u.å.)

⁹ Coinbase (2022).

¹⁰ Bitstamp (2021).

ved et innskudd på en bankkonto. Dette fraværet av en motpart, gjør det blant annet mulig å flytte kryptovaluta raskt mellom ulike land og kontinenter.

Kryptovaluta gir til en viss grad anonymitet til sine brukere. Dette har ført til at mange assosierer kryptovaluta med unndragelse av verdier og med kriminalitet. Transaksjoner fra person til person uten at en tredjepart involveres gjør det vanskeligere for myndigheter å kontrollere transaksjonsflyten, men det er ikke umulig. Sammen med utviklingen av teknologien rundt kryptovaluta, har forskjellige myndigheter utviklet verktøy for å spore slike transaksjoner.¹¹ Det faktum at alle betalinger skjer på en åpen blokkjede, sikrer sporbarhet. Det er imidlertid først når man vet hvem som gjemmer seg bak de digitale adressene at man vet hvem som har gjennomført betalingen. Disse adressene gjør at brukeren får et pseudonym heller enn å være anonym.¹² I kapittel 6.2.2 og 6.2.3 går vi nærmere inn på anonymitet og sporbarhet knyttet til kryptovaluta.

3.4 Desentralisert struktur

Flere forhold ved kryptovaluta gjør det vanskelig å kontrollere. Et av de momentene som ofte trekkes frem er at kryptovaluta innehar en desentralisert karakter. Finansielle tjenester og produkter knyttet til virtuell valuta som benytter desentralisert teknologi, er en form for desentralisert finans.¹³ Ved desentralisert teknologi er man ikke avhengig av en sentral tredjepart.¹⁴ Blokkjedeteknologi er en desentralisert teknologi, da transaksjoner skjer direkte mellom to parter.¹⁵ Det er dermed ikke involvert en tredjepart som verifiserer og sikrer transaksjonene, slik som ved transaksjoner i tradisjonelle valutasystemer. Den desentraliserte strukturen innebærer at det ikke er en sentral myndighet som regulerer tilbudet.

Kryptovalutaens desentraliserte struktur kan trekkes frem som et av flere momenter som har gjort den til et populært investeringsobjekt det siste tiåret. Desentralisert finans kan være en bidragsyter til at finanssektoren blir mer

---

¹¹ Dossett (2022).

¹² O'Sullivan (2022).

¹³ Skatteetaten (u.å.a).

¹⁴ Meld. St. 12 (2021-2022) kap 4.

¹⁵ Meld. St. 12 (2021-2022) kap 4.

effektiv.¹⁶ Dette for eksempel ved at transaksjoner gjennomføres på en raskere og mer effektiv måte over landegrenser og kontinenter, enn ved transaksjoner i ordinær valuta. På den annen side kan desentralisert finans bidra til økt risiko. Norges Bank trekker blant annet frem at dersom kryptovaluta velges i stor grad fremfor ordinære bankinnskudd, kan det føre til at bankens renter i mindre grad påvirker økonomien.¹⁷ Dette vil igjen kunne føre til svekket gjennomslag for sentralbankens pengepolitikk.

I Norge og i EU har ikke kryptovaluta tidligere i stor grad blitt tatt med i finansmarkedsreguleringen.¹⁸ De senere årene har det imidlertid kommet flere internasjonale reguleringsalternativ. Dette blant annet gjennom EU-kommisjonens forslag fra september 2020 om et nytt EU-regelverk for kryptoaktivmarkeder.¹⁹ Det foreslåtte regelverket, som er forventet å tre i kraft i løpet av 2024, stiller blant annet strenge krav knyttet til rapportering, dokumentasjon og organisering for alle som utsteder kryptovaluta.

3.5 Blokkjeder

Blokkjede er en teknologi som har utviklet seg i tråd med kryptovaluta. Teknologien er laget med det formål å overføre penger. Blokkjeder deles inn i de to hovedformene *åpne* og *lukkede* blokkjeder.²⁰ De lukkede blokkjedene kan brukes til mange forskjellige formål. Dette kan for eksempel være kontrakter mellom selskaper eller CORDA, som er et internasjonalt samarbeidsprosjekt mellom banker.²¹ De åpne blokkjedene brukes blant annet til kryptovalutaer som bitcoin, og er derfor den som er mest relevant for denne oppgaven.

En av hovedgrunnene til at denne teknologien brukes i så stort omfang, er at når transaksjoner går gjennom en blokkjedeteknologi, er det ikke mulig å endre dataene som har stått der tidligere. Dette gjør det både optimalt for lagring av transaksjoner, men også for eksempel til smarte kontrakter hvor ingen av partene

---

¹⁶ Meld. St. 12 (2021-2022) kap 4.

¹⁷ Meld. St. 12 (2021-2022) kap 4.

¹⁸ Meld. St. 12 (2021-2022) kap 1.

¹⁹ Meld. St. 12 (2021-2022) kap 4.

²⁰ Meholm (2021) s. 80.

²¹ Corda (u.å.).

kan endre på betingelsene etter at den er inngått. Andre grunner til at blokkjeder er utbredt, er at transaksjonskostnader fortsatt er lave.²² I tillegg er hastigheten på transaksjonen like rask uansett hvor i verden pengene sendes. For arbeidsmigranter som sender penger til sine familier i hjemlandet, kan en lavere transaksjonskostnad og en rask overføring være av stor betydning.

Blokkjeder er, som navnet tilsier, bygget opp av flere blokker som lager en kjede. Blokkene er satt opp slik at de er sporbare til både blokken før og etter seg selv. Dette skal sikre at det ikke er mulig å legge til falske blokker i ettertid.²³ En blokk er regnet som en gitt mengde data som legges til kjeden.²⁴ Her kan alle relevante data legges inn, avhengig av hva slags blokkjede det er. For bitcoin vil det eksempelvis være beløp, tidspunkt, avsender og mottaker. I en smart kontrakt kan det være andre datapunkter som leveringstidspunkt og andre spesifikasjoner som legges inn i blokken. Etter at blokkene er verifisert via protokoller som mining eller staking, blir de i kjeden for alltid. Alle som har tilgang til denne blokkjeden vil for alltid kunne se dataene som ligger der. Dette fordi det ikke er mulig å endre data i blokkene etter det er lagt inn.²⁵ At det er åpent for gjennomgang i ettertid, bidrar til å bygge tillit til systemet.

Blokkjedeteknologi er eldre enn kryptovaluta, med røtter tilbake til starten av 90-tallet.²⁶ Men det er først etter lanseringen av bitcoin at det har blitt et kjent begrep. For mange er blokkjede fortsatt assosiert med kryptovaluta, men mange selskaper ser nå verdien av å videreutvikle slik teknologi til bruk på andre områder. Ifølge selskaper som IBM, kan blokkjeder gi fordeler som økt effektivitet, sikkerhet og tillit.²⁷

3.6 Digital lommebok

For å kunne delta i blokkjedenettverket, kreves det tilgang til en digital lommebok, ofte omtalt som «wallet». Den digitale lommeboken kan

---

²² Meholm (2021) s. 81.

²³ Meholm (2021) s. 81.

²⁴ IBM (u.å.).

²⁵ Meholm (2021) s. 81.

²⁶ Binance academy (2022).

²⁷ IBM (u.å.)

sammenliknes med en bankkonto.²⁸ Dette er en elektronisk lommebok som brukes til oppbevaring, sending og mottak av kryptovaluta. For å få tilgang til digital lommebok, trenger man en privat og en offentlig kryptografisk nøkkel. Eierskapet til verdien man oppbevarer i den digitale lommeboken bestemmes dermed av tilgangen til den private nøkkelen.²⁹ Dette kan på mange måter sammenliknes med kodetilgang til en bankkonto. For å utføre en transaksjon med kryptovaluta, trenger man motpartens offentlige nøkkel.³⁰ Dette kan sammenliknes med at man ved overføring fra en bankkonto til en annen, trenger motpartens kontonummer.

Av vesentlige forskjeller mellom en digital lommebok og en bankkonto, kan det trekkes frem at dersom du skulle komme til å miste for eksempel din kodebrikke eller passordet til bankkontoen, vil banken kunne hjelpe deg å fremskaffe nye. Dersom nøkkelen for å komme inn i den digitale lommeboken blir borte, mister man også alle verdiene.³¹ En annen forskjell knytter seg til sikkerhetsbrudd. Digitale valutaer er ikke innskudd etter norsk lov eller EU-lovgivning.³² Dermed vil man ikke ha krav om rettslig beskyttelse dersom verdiene på en digital lommebok skulle gå tapt ved for eksempel tyveri, ved hacking eller konkurs. Dette i motsetning til en bank hvor det ofte stilles garanti ved tap ved tyveri og konkurs.

3.7 Konsensusmekanismene

Blokkjedeteknologi er som tidligere nevnt en desentralisert teknologi. En av utfordringene knyttet til en slik teknologi, er at det kan være vanskelig å komme til enighet om hvilken versjon av blokkjeden som er riktig kalkulert. For å utvinne en ny blokk i en blokkjede, må en oppgave løses. Det er ulike noder som løser disse oppgavene. Dersom et flertall av ulike noder bekrefter at blokken er korrekt kalkulert, har vi konsensus, det vil si at flertallet er enig.³³ Disse konsensusmekanismene vil være ulike i de forskjellige blokkjedeteknologiene.

---

²⁸ Meholm (2018) s. 48.

²⁹ Meholm (2018) s. 20.

³⁰ Meholm (2018) s. 20.

³¹ Meholm (2018) s. 48.

³² Finanstilsynet (2013).

³³ Meholm (2018) s. 51.

Innenfor blokkjedeteknologi har vi blant annet konsensusmekanismer i form av proof-of-work og proof-of-stake. Begge har som formål å sikre blokkjeden.

3.7.1 Mining

Mining er kjent for å bruke konsensusmekanismen proof-of-work. Mining er enkelt forklart en prosess for å utstede ny virtuell valuta som for eksempel bitcoin. Proof-of-work i sammenheng med mining går ut på at man må bevise arbeidsinnsats i form av å løse komplekse matematiske kalkulasjoner.³⁴ Det er datamaskiner som settes til å løse disse kalkulasjonene. Jo flere som deltar i miningen, jo mer komplekse blir kalkulasjonene og jo sikrere blir nettverket.³⁵

Formålet er å verifisere at transaksjonene er riktige, for så å plassere disse i en blokk som igjen plasseres på toppen av den forrige blokken.³⁶ Belønningen for å løse de komplekse kalkulasjonene, kommer i form av utvinning av ny kryptovaluta og en andel transaksjonskostnader. Prosessen er svært energikrevende. For private aktører vil det sjeldent være lønnsomt å delta i mining, da utstyret som kreves ofte er langt over det en privat aktør disponerer. Dette har åpnet for en egen industri hvor store selskaper setter opp datasentre i områder med lave strømkostnader for å prøve å sikre seg ny kryptovaluta.

3.7.2 Staking

Mining og staking har samme formål. Begge skal sikre blokkjedene og belønne de som bidrar til sikring.³⁷ Måten dette skjer på er imidlertid forskjellig. Mens mining som nevnt benytter konsensusmekanismen proof-of-work, benytter staking konsensusmekanismen proof-of-stake.

Proof-of-stake er en mekanisme som handler om å låse ulike mynter og tokens i en blokkjede. Dette er en måte å validere transaksjoner på ved å legge til nye blokker i blokkjeden. Når det utføres en transaksjon med kryptovaluta, vil det bli lagt til en ny blokk i blokkjeden. En validator med høy grad av eierskap vil bli belønnet med nye mynter og tokens.³⁸ Dette skal bidra til sikkerhet og

---

³⁴ Ølnes (2019).

³⁵ Karlsen (2022a).

³⁶ Meholm (2021) s. 37.

³⁷ Karlsen (2022b).

³⁸ Karlsen (2022b).

nøyaktighet. Eier belønnes dermed ut fra kryptovaluta han/hun allerede eier. Dette kan på mange måter sammenliknes med renteavkastning på et bankinnskudd.

Staking er langt mindre energikrevende enn mining. Dette fordi mining går ut på å bruke mest mulig datakraft for å løse komplekse matematiske oppgaver, mens staking handler om å låse ulike mynter og tokens i en blokkjede. Mange trekker derfor frem staking som et langt mer bærekraftig alternativ enn mining.

3.8 De mest sentrale kryptovalutaene

Det eksisterer mange forskjellige typer kryptovaluta. I dette delkapittelet tar vi for oss bitcoin, altcoin, stablecoin og NTF, som etter vår vurdering anses å være de mest sentrale formene for kryptovaluta.

3.8.1 Bitcoin

Bitcoin ble presentert i slutten av 2008, og den første bitcoinen ble minet i 2009, i etterkant av finanskrisen i 2008.³⁹ Da bitcoin ble presentert, var det på forhånd bestemt at det totale antallet bitcoin skulle være 21 millioner.⁴⁰ Det forhåndsbestemte antallet kan bidra til at bitcoin er mindre utsatt for inflasjon enn valuta utstedt av en sentralbank. Til sammenligning var det ved utgangen av 2020 ca 2 040 milliarder fysiske USD i omløp.⁴¹ Bitcoin er designet slik at antallet som gjenstår å hente ut ved mining halveres ca. hvert 4. år.⁴² Ved starten i 2009 var det 21 millioner å hente ut, mens det i 2020 kun var ca. 2,6 millioner igjen. Dette betyr at det hvert år vil hentes ut mindre og mindre beløp ved mining.

Det begrensede tilgjengelige antallet er en av grunnene til at bitcoin sammenliknes med gull.⁴³ I likhet med gull, reguleres ikke bitcoin eller annen kryptovaluta av en sentralbank, men av en global markedspris. Dette er en interessant sammenligning, fordi realisasjon av gull kun er skattepliktig i virksomhet.

---

³⁹ Coinbase (2022).

⁴⁰ Karlsen (2022a).

⁴¹ U.S. Currency Education Program (u.å.)

⁴² Hayes (2022).

⁴³ Adebajo (2021).

Bitcoin, som mange andre kryptovalutaer, bygger på en blokkjedeteknologi. Bitcoin er den mest populære kryptovalutaen pr mai 2022.⁴⁴ Den benyttes både som et investeringsobjekt og et betalingsmiddel. Et eksempel på et land som har likestilt bitcoin med offisiell ordinær valuta, er El Salvador.⁴⁵ Som den første kryptovalutaen i omløp har bitcoin banet vei for mange andre aktører.

3.8.2 Altcoin (Ethereum)

Altcoin er en betegnelse som brukes om kryptovaluta med lignende funksjonalitet som bitcoin, men som operer med andre navn. Selv om hovedfunksjonaliteten er ganske lik, er det variasjoner i koden som brukes til de forskjellige kryptovalutaene, og de kan ha forskjeller i funksjonalitet.⁴⁶

Den største og mest brukte av kryptovalutaene under definisjonen altcoin, er ethereum. Den benytter også en blokkjedeteknologi, men den er bygget med et bredere perspektiv.⁴⁷ I slutten av 2021 utgjorde bitcoin 48% av kryptovalutamarkedet, og ethereum 23,4%. Tilsammen utgjør de nesten $\frac{3}{4}$ av hele markedet. Når ethereum ble skapt, var det med fokus på den bakenforliggende blokkjeden.⁴⁸ Blokkjeden til ethereum er satt opp for å kunne brukes til blant annet smartkontrakter og andre applikasjoner. Smartkontrakter er teknologi som skal fjerne behovet for en tredjepartsgaranti.⁴⁹ Dette uten at det er nødvendig for noen av partene å være redd for at motparten ikke oppfyller sin del. Dette kan være bindende elektroniske signaturer, deleierskap i eiendom og tradisjonelle finanstjenester som lån og trading.⁵⁰ Det er også en kortere transaksjonstid på ethereum. Slik som bitcoin har blitt sammenlignet med metallet gull, har ethereum blitt sammenlignet med sølv.⁵¹ At den sammenlignes med sølv, knyttes både til at den er den nest største kryptovalutaen og at den har et variert bruksområde.

---

⁴⁴ Haar (2022).

⁴⁵ Finansavisen (2022).

⁴⁶ Frankenfield (2022).

⁴⁷ Ethereum.org. (u.å.).

⁴⁸ Reiff (2022).

⁴⁹ Ethereum.org. (2022).

⁵⁰ Cryptopedia (2021).

⁵¹ Jafar, Bilal (2021).

3.8.3 *Stablecoin (Tether)*

Noen kryptovaluta har ikke verdi basert på det åpne markedet, men er låst til prisen av en underliggende verdi. Dette kan for eksempel være en ordinær valuta som USD.⁵² Slike kryptovaluta kalles ofte stablecoins. Fordi verdien til en stablecoin i stor grad knyttes til en underliggende verdi, er den ofte mer forutsigbar enn verdien til andre typer kryptovaluta. Verdien til stablecoin kan ofte oppfattes som et 1:1-forhold med for eksempel en underliggende ordinær valuta som USD. I samtale med Skatteetaten fremkommer det imidlertid at et fullverdig 1:1-forhold mellom en kryptovaluta og en underliggende ordinær valuta foreløpig ikke har vært observert, men at flere har priser veldig nært et slikt forhold.⁵³

For å være sikker på å få verdien tilbake ved å investere i stablecoins, er investor avhengig av at utsteder har en tilstrekkelig beholdning av stablecoinens bakenforliggende verdi som for eksempel Euro.⁵⁴ Dersom investor ønsker å veksle stablecoins tilbake til Euro, men ikke er garantert å få all investert Euro tilbake, vil ikke investor være villig til å betale full pris. Dette er en av grunnene til at forholdet mellom stablecoin og en bakenforliggende valuta ikke er fullstendig 1:1. Enkelte aktører i bransjen er åpne om sine beholdninger og kan bekrefte disse gjennom eksterne revisorer.⁵⁵ Andre aktører er sparsomme med å dele informasjon.

Selv om forholdet mellom stablecoin og den underliggende verdien ikke er et fullstendig 1:1-forhold, er verdien såpass tett knyttet opp mot den underliggende verdien at stablecoin i flere sammenhenger må kunne sies å tilby mer forutsigbarhet enn andre type kryptovaluta. Forutsigbarhet kan for eksempel være en fordel ved påvente av utgående betalinger over landegrensene. Slike transaksjoner kan både ta tid og kreve transaksjonskostnader. Utfordringene med tid og transaksjonskostnader kan mitigeres ved bruk av andre typer kryptovaluta, mens stablecoin i tillegg tildels mitigerer valutarisikoen.

---

⁵² Bergsholm (2022).

⁵³ Skatteetaten.

⁵⁴ Finra (2022).

⁵⁵ Finra (2022).

De fleste stablecoins er låst til en «fiat» valuta. Dette er valuta som ikke er bundet til gull, slik som amerikanske dollar, britisk pund og euro.⁵⁶ Men det finnes også stablecoins som er låst til råvarer som gull og olje, eller til andre kryptovaluta som ethereum og bitcoin.⁵⁷

Det er mange forskjellige kryptovaluta som faller under definisjonen stablecoin. Den mest brukte av dem er tether. Tether (USDT) var den første stablecoinen og har per mai 2022 rundt 80 milliarder dollar i market cap.⁵⁸ De har på samme tidspunkt brutt med 1:1-forholdet de hadde til amerikanske dollar, og valutaen er per juni 2022 tilgjengelig for beløp under en dollar.

3.8.4 Non-fungible tokens

Non-fungible tokens (NFT), er en sjanger av kryptovaluta som skiller seg fra bitcoin og etherium. NFTer kan defineres som en unik digital kode som dokumenterer eierskap av underliggende eiendel og er registrert på en blokkjede.⁵⁹ Eksempler på dette kan være digitale bilder, eller andre medier. Det kan også være digitale eiendeler inne i et dataspill. Digitale eiendeler i dataspill gir gamere en ny løsning på hvordan man kan sikre eierskap til eiendeler og digitale samlerobjekter inne i et spill.⁶⁰ Det som gjør noe til en NFT, er den digitale koden som er knyttet opp til den bakenforliggende eiendelen.⁶¹ NTF er i motsetning til bitcoin individuelle, spesielle og identifiserbare digitale gjenstander. Hver NFT har et unikt digitalt fingeravtrykk som ikke kan kopieres.⁶² Det å sammenligne en NFT mot en annen kan sees på som å sammenligne et fotballkort mot et visittkort. Bitcoin vil til sammenligning ha samme pris som en annen bitcoin. Fordi det ikke er lignende eiendeler å kjøpe, vil det ikke være oppdaterte markedspriser for slike digitale eiendeler.

Bruken av NFTer er fortsatt i startfasen av det potensialet som teknologien er tiltenkt. I fremtiden kan det bli mulig å gi digital identifikasjon til fysiske eiendeler. Eierskap til en aksje eller en eiendom kan da bekreftes ved å kontrollere

---

⁵⁶ Investopedia (2021).

⁵⁷ The Economic Times (2022).

⁵⁸ Likos (2022).

⁵⁹ Skatteetaten (u.å.b).

⁶⁰ Binance Academy (2021).

⁶¹ Skatteetaten (u.å.b).

⁶² Sharma (u.å.).

den tilhørende blokkjeden. En av de første ut er et program som revisjons- og rådgivningsselskapet EY har utviklet for selskapet WiV Technology for å tildele eierskap av eksklusive viner allerede fra vingården og frem til levering for å sikre kjøpere mot risiko for forfalskninger.⁶³ I følge Financial times er det mulig at denne teknologien en dag vil gi en mulighet til å lage digitale identiteter.⁶⁴ Slike identiteter vil være vanskeligere å stjele, forfalske og hacke enn dagens løsninger. Det kan også gi oss mulighet til å skape en identitet som kan brukes på tvers av dagens løsning, med egne digitale identiteter avhengig av hvilken plattform eller nettside man er på.

Egenskapene til NFTer gjør at de er mer sammenlignbare med fysiske eiendeler enn kroner og annen ordinær valuta.

4. Skatterettslig klassifisering og behandling av kryptovaluta

Vi vil i dette kapitlet gjennomgå hvordan kryptovaluta klassifiseres skattemessig og hvilken betydning klassifiseringen har for den skattemessige behandlingen i og utenfor virksomhet. I kapitlet belyses rettskildebildet som danner grunnlag for dagens praksis. Basert på gjennomgangen av gjeldende rett, vil vi i kapittel 7 drøfte hensiktsmessigheten av den skatterettslige klassifiseringen av kryptovaluta.

4.1 Skatterettslig klassifisering

Beskatning av kryptovaluta er ikke direkte behandlet i dagens lovgivning. I en prinsipputtalelse av 11.november 2013, kom Skattedirektoratet med noen prinsipielle betraktninger omkring skattlegging av bitcoin. Her legger Skattedirektoratet til grunn at bitcoin er en virtuell valuta med mange likhetstrekk med alminnelige valutaer, og at bitcoin er å regne som et formuesobjekt som skal inngå i skattepliktig formue.⁶⁵ Hovedregelen er at gevinst ved realisasjon av formuesobjekt er skattepliktig inntekt og at tap er fradragsberettiget, jf. stkl. §§ 5-1 og 6-2. Gjennom å skatterettslig klassifisere bitcoin som et formuesobjekt,

---

⁶³ EY (2019).

⁶⁴ Financial Times (u.å.).

⁶⁵ Skatteetaten (2013).

kommer Skattedirektoratet til at gevinst ved salg av bitcoin er å regne som skattepliktig inntekt, og at tap ved salg av bitcoin er fradragsberettiget.

Verdt å merke seg er at prinsipputtalelsen kun omtaler kryptovalutaen bitcoin. Etter 2013 har Skattedirektoratet på Skatteetatens hjemmesider kommet med ytterligere uttalelser vedrørende beskatning av virtuell valuta generelt, og kryptovaluta spesielt. Det dreier seg blant annet om NFTer, hvor Skatteetaten presiserer at NFTer anses som et formuesobjekt som skal skattlegges på lik linje med annen kryptovaluta.⁶⁶ Videre er det presisert at all form for virtuell valuta skal anses som et formuesobjekt skattemessig, og at inntekter fra disse er å regne som kapitalinntekt som skal skattlegges med 22%, og tilhørende kostnader skal være fradragsberettigede.⁶⁷ Det samme uttales å være gjeldende for inntekter og kostnader knyttet til mining, staking og desentralisert finans. Sistnevnte uttalelse inneholder også presiseringer vedrørende hvilke inntekter som skal med i beregningsgrunnlaget for personinntekt for personlig næringsdrivende. Vi går nærmere inn på dette i kapittel 4.2.1.

Oppsummert bygger presiseringene etter 2013 opp under den skatterettslige klassifiseringen av virtuell valuta som ble gjort i nevnte prinsipputtalelse. Dagens praksis synes å være i tråd med Skattedirektoratets prinsipputtalelse og etterfølgende publiseringer på Skatteetatens hjemmesider, og er tatt i bruk for alle typer kryptovaluta. Dette innebærer at altcoins, stablecoin, NFTer og andre typer kryptovaluta skatterettslig behandles likt som bitcoin.

4.1.1 Kryptovaluta som formuesobjekt

Som formuesobjekt omfattes både fysiske objekter, immaterielle objekter, finansobjekter og begrensede rettigheter i noen av disse objektene.⁶⁸ Et immaterielt objekt er av ikke-fysisk art, og kan dermed være vanskelig å identifisere. I skatteloven er ikke begrepet «immaterielt objekt» eller «immateriell eiendel» legaldefinert. Begrepet «immaterielt driftsmiddel» benyttes i enkelte sammenhenger.⁶⁹ Høyesterett viser ofte til regnskapslovgivningen når innholdet i begrepet «immaterielle eiendeler» skal fastsettes nærmere.⁷⁰ Rt.2008 s. 343

---

⁶⁶ Skatteetaten (u.å.b).

⁶⁷ Skatteetaten (u.å.c).

⁶⁸ Hauge (2021) note 289.

⁶⁹ Folkvord (2021) side 189.

⁷⁰ Folkvord (2021) side 189.

Hafslund og i Rt. 2007 s. 1543 Scansales, viste Høyesterett til definisjonen av immaterielle eiendeler i Norsk Regnskapsstandard 19 (NRS 19) hvor en immateriell eiendel defineres som «ikke-pengeposter uten fysisk substans ... som er identifiserbare og kontrolleres av foretaket slik at de representerer fremtidige økonomiske fordeler som forventes å tilflytte foretaket».⁷¹ Skattedirektoratet legger i sin avgjørelse fra Skatteklagenemnda 158/2020 til grunn at bitcoin er en immateriell eiendel.⁷² Praksis og litteratur synes å peke i retning av at NRS 19 sin definisjon av immaterielle eiendeler legges til grunn for skatterettslige vurderinger, og at investeringer i bitcoin skatterettslig anses som en immateriell eiendel.

Det er skatteplikt av gevinst ved uttak av immaterielle eiendeler fra det norske beskatningsområdet, jf. sktl. § 9-14 (3) bokstav e. Et vilkår for beskatning av den immaterielle eiendelen, er at den har tilknytning til virksomhet, jf. sktl. § 9-14 (5). Det betyr at den immaterielle eiendelen ved et eventuelt salg vil være skattepliktig, jf. sktl. 5-30 (1), som fordel vunnet ved virksomhet.⁷³

Gjennom å klassifisere kryptovaluta som et formuesobjekt skatterettslig, skal beholdning av kryptovaluta inngå i et skattesubjekts formuesverdi. Den skattepliktige formuen skal verdsettes til omsetningsverdien pr. 1.januar i skattefastsettingsåret jf. Sktl. § 4-1 (1). For eksempel for et aksjeselskap vil dette si at verdier i kryptovaluta skal inngå i formuesverdien på selskapets aksjer. Aksjeselskap er fritatt skatt på formue, jf. sktl. § 2-36. Skattlegging skjer hos den reelle eier av formuesobjektet, det vil si aksjonærene.⁷⁴ I kapittel 7 redegjør vi for vår vurdering hensiktsmessigheten av klassifiseringen av kryptovaluta som et formuesobjekt.

Når kryptovaluta klassifiseres som et formuesobjekt, følger det av globalinntektsprinsippet i sktl. § 2-1 (9) for person bosatt i riket og sktl. § 2-2 (6) selskap m.v. hjemmehørende i riket, at rettmessig innehaver av et formuesobjekt er skattepliktig til riket. Skattepliktig bosatt i riket plikter dermed å skatte av

---

⁷¹ NRS 19 (2012) punkt 2.2.1.

⁷² Skatteklagenemnda (16.desember.2020).

⁷³ Skatteetaten (2021) s.1538.

⁷⁴ Skatteetaten (2021) s. 561.

formue i og realisering av kryptovaluta uavhengig av om plasseringen av formuesobjektet er i eller utenfor Norge.

Det er ingen rapporteringsplikt til Norge for tilbyder av kryptovaluta.⁷⁵ I motsetning til skattepliktig formue som aksjer, bankinnskudd og bolig, innebærer fraværet av rapporteringsplikt til Norge at kryptovaluta ikke føres opp automatisk i skattemeldingen. Det er ingen automatisk innrapportering av en uavhengig tredjepart. Det er den skattepliktige som må sørge for manuelt å føre all formue og tilhørende realisering i kryptovaluta i skattemeldingen selv. Skattedirektoratet ved divisjonsdirektør Odd Woxholt har uttalt at Skatteetaten har identifisert mellom 60 000 og 70 000 kryptoinnehavere, men sitter på anslag som tilsier at det reelle tallet kan være opp mot 300 000 og at det kan være snakk om flere titalls milliarder som ikke er beskattet korrekt.⁷⁶ Økokrim viser også på sine hjemmesider til at «det er estimert at rundt 300 000 nordmenn eier kryptovaluta, og at antallet forventes å øke»⁷⁷. Økokrim uttaler også at «området er relativt nytt og markedet er under utvikling, så misforståelse hos skattepliktige kan forekomme, men bevisste skatteunndragelser er også sannsynlig»⁷⁸. Særlig NFTer kan ha potensiale for slike misforståelser som når en person som ikke er godt kjent med regelverket for eksempel kjøper en NFT knyttet til et dataspill.

4.1.2 Realisering av kryptovaluta

Skatteetaten har som nevnt i etterkant av 2013 publisert et fåtall skriv og veiledninger vedrørende kryptovaluta på sine hjemmesider. Et av disse omhandler beregning av gevinst/tap ved realisering av kryptovaluta. Skatteetaten uttaler at gevinst eller tap beregnes ved differansen mellom kryptovalutaens inn- og utgangsverdi.⁷⁹ Inngangsverdien skal settes til kostpris inkludert transaksjonskostnader. Ved mining benyttes omsetningsverdi som inngangsverdi. Utgangsverdien skal settes til vederlaget mottatt ved realisering fratrukket transaksjonskostnader.

Kostnader tilknyttet kjøp av aksjer eller andre formuesobjekter innregnes som en del av inngangsverdien på aksjen, jf. sktl. § 10-32 (2), eller det kjøpte

---

⁷⁵ Folkvord (2021) s. 367.

⁷⁶ Jordheim (2022).

⁷⁷ Økokrim (2022).

⁷⁸ Iversen (2021a).

⁷⁹ Skatteetaten (u.å.d).

formuesobjektet.⁸⁰ Tilsvarende kostnader ved realisering skal trekkes fra utgangsverdien. Uttalelsen på Skatteetatens hjemmesider om inn- og utgangsverdi av kryptovaluta er dermed i tråd med deres uttalelse om inngangs- og utgangsverdi på formuesobjekter gitt i Skatte-ACB 4-utgave.

Fradrag for transaksjonskostnadene ved realisering følger dermed hovedbestemmelsen i sktl. § 6-1. Tilknytning mellom transaksjonskostnaden og den skattepliktige inntekten ved realisering av kryptovaluta anses dermed å være oppfylt.

Når det gjelder tidfesting av gevinst og kostnad ved realisasjon av kryptovaluta, gis det ingen presisering om et bestemt prinsipp som skal følges fra Skatteetaten. I samtale med Skatteetaten forklares dette med at det i skatteloven ikke lovfestes et bestemt prinsipp for tidfesting av gevinst/kostnad ved realisering av immaterielle eiendeler som virtuell valuta.⁸¹ Dette i motsetning til for eksempel aksjer, hvor skatteloven bestemmer at «first in, first out» prinsippet skal benyttes, jf. Sktl. § 10-36, for tidfesting av gevinst/kostnad ved realisasjon. Den skattepliktige gevinsten/fradragsberettigede kostanden knyttet til kryptovaluta følger dermed hovedregel om tidfesting, jf. § 14-2. Dette innebærer at gevinst skal tas til inntekt det året den tilflyter skattyter, og kostnaden skal fradras det året det oppstår en ubetinget forpliktelse for skattyter til å dekke kostnaden. Det foreligger videre ingen veiledning angående tidfesting av inntekt/kostnader ved mining. Det må dermed forstås slik at disse inntektene/kostnadene også skal følge sktl. § 14-2, hovedregel om tidfesting. Skatteetaten uttaler at minet kryptovaluta skal inntektsføres til markedsverdien i norske kroner på utvinningstidspunktet.⁸² Overskuddet, det vil si markedsverdien av minet kryptovaluta fratrukket fradragsberettigede kostnader, skal regnes som skattepliktig inntekt.⁸³

I praksis betyr dette dersom eier av en type kryptovaluta har en beholdning hvor kryptovaluta er ervervet på forskjellige tidspunkt, må skattepliktig selv ha kontroll på ervervestidspunktet for den kryptovaluta som selges. Ser man for eksempel til aksjer, gjelder «first in, first out» prinsippet, jf. sktl. § 10-36. Det er for aksjer dermed lovfestet hvilket prinsipp som skal benyttes ved beregning av gevinst/tap.

---

⁸⁰ Skatteetaten (2021) s.1348.

⁸¹ Skatteetaten.

⁸² Skatteetaten (u.å.d).

⁸³ Skatteetaten (u.å.d).

Kjøpes det en aksje i selskap A til 100 kroner dag 1 og deretter en aksje i samme selskap av samme aksjeklasse dagen etter for 200 kroner, er det kostprisen for aksjen til 100 kroner som skal legges til grunn for beregning av gevinst/tap ved realisering av en aksje i selskap A. For kryptovaluta vil det derimot være opp til skattyter selv å bestemme hvilket erverv som skal legges til grunn ved realisering. Eksempelvis ser vi på en skattepliktig som erverver 1 bitcoin til 300 kroner dag 1 og deretter erverver 1 bitcoin til 400 kroner dag 2. På dag 3 selges 1 bitcoin for 350 kroner. Det vil da være opp til skattepliktig selv å avgjøre hvilket prinsipp som skal benyttes for realiseringen. Benyttes «first in, first out» prinsippet, skal det rapporteres en gevinst på 50 kroner. Benyttes «last in, first out» prinsippet, skal det rapporteres en tap på 50 kroner. Ulik praksis fører til ulik rapportering for samme kjøp og salg.

4.1.3 Skatterettslig behandling i og utenfor virksomhet

Et viktig spørsmål ved beskatning av kryptovaluta er om investering i, og handel gjennom, kryptovaluta skjer i eller utenfor virksomhet. Dersom aktiviteten skattemessig er å anse som virksomhet, vil dette kunne påvirke beregningen av skatt. Det innebærer også en rekke forpliktelser som blant annet at skattyter skal levere skattemeldingen som næringsdrivende. Kryptovaluta skal etter uttalelse fra Skatteetaten skattlegges som kapital.⁸⁴ Avkastning av fordel vunnet ved kapital utenfor virksomhet omfatter blant annet rettigheter i kapital knyttet til finansobjekter og immaterielle rettigheter, jf. sktl § 5-20 . Avkastning av kapital i virksomhet er en fordel vunnet ved virksomhet, jf. sktl. § 5-30 . Enhver fordel vunnet ved kapital og virksomhet, skal som hovedregel skattlegges etter hovedbestemmelsen i sktl. § 5-1. Skatteloven angir imidlertid ingen klar nedre grense for hva som er å anse som virksomhet. Skattedirektoratets prinsipputtalelse skiller tilsynelatende ikke mellom skattemessig klassifisering og behandling av kryptovaluta i og utenfor virksomhet.⁸⁵

For regnskapspliktige vil den regnskapsmessige klassifiseringen av kryptovaluta kunne ha skattemessige konsekvenser i form av midlertidige forskjeller og formuesbeskatning. Vi går nærmere inn på dette i kapittel 5.

---

⁸⁴ Skatteetaten (u.å.c).

⁸⁵ Skatteetaten (2013).

Vi vil videre i kapitlet drøfte hvilke konsekvenser den skattemessig klassifisering og behandlingen av kryptovaluta som et formuesobjekt kan ha i og utenfor virksomhet.

4.2 Skatterettslig behandling av kryptovaluta i virksomhet

Så lenge investeringer og handel gjennom kryptovaluta gir en økonomisk vinning, utgjør den en fordel som omfattes av sktl. § 5-1 (1). Gjennom å skattemessig klassifisere kryptovaluta som et formuesobjekt, vil sktl. § 5-30 (1) komme til anvendelse. Handel gjennom og investering i kryptovaluta i virksomhet skal dermed skattlegges som virksomhetsinntekt jf. sktl. § 5-30 (1). Bestemmelsen sier videre at fordel vunnet ved virksomhet blant annet omfatter «avkastning av kapital i virksomheten».

Lovforarbeidene presiserer at «virksomhet» i skatteloven benyttes om den aktivitet som har et visst omfang, er av en viss varighet, utøves for skattyters regning og risiko og som innehar økonomisk karakter objektivt sett egnet til å gå med overskudd.⁸⁶ Da det ikke eksisterer en klar nedre grense, er det viktig å være klar over at også privatpersoner som i stort omfang handler virtuell valuta, må være oppmerksomme på at aktiviteten kan være å anse som virksomhet.⁸⁷ Grensedragningen mellom beskatning i og utenfor virksomhet vil blant annet være viktig ved spørsmålet om anvendelse av unntakene for skatteplikt og fradragrett i skattelovens kapittel 9.

4.2.1 Kryptovaluta og personinntekt

Jf. Sktl. § 12-1 danner personinntekt beregningsgrunnlaget for trygdeavgift og trinnskatt. Dersom skattyter er et enkeltpersonforetak, skal det jf. sktl. § 12-10 beregnes personinntekt av inntekt fra enkeltpersonforetak for eier når foretaket driver virksomhet. Jf. sktl. § 12-11 (3) bokstav a og b, skal kapitalinntekter som avkastning av blant annet aksjer, bankinnskudd, utestående fordringer og lignende, samt gevinst ved realisasjon av disse formuesobjektene, trekkes fra ved beregning av personinntekt. I flere år har det vært usikkert om inntekter fra realisering av kryptovaluta i enkeltpersonforetak skal inngå i beregningsgrunnlaget for personinntekt eller ikke. Der hvor investering i, og

---

⁸⁶ Ot.prp. nr. 86 (1997-1998) s. 48.

⁸⁷ Flateland (2017).

handel med, kryptovaluta har vært å anse som virksomhet, har det vært usikkert om kapitalinntekten i form av avkastning fra kryptovaluta skulle med i beregningen av personinntekt. Utfallet er av betydning for om inntekten skattlegges etter presentsats for personinntekt eller alminnelig inntekt. Skattesats for personinntekt er betydelig høyere enn skattesats for alminnelig inntekt.

Skatteetaten kom i 2021 med en uttalelse angående virtuell valuta og personinntekt. I uttalelsen presiserer Skatteetaten at gevinst/tap ved handel i virtuell valuta som virksomhet, som for eksempel handel i kryptovaluta, ikke skal med i beregningen av personinntekt.⁸⁸ Skatteetaten avviser dermed at gevinst/tap skal skattlegges som personinntekt, men heller skattlegges som alminnelig inntekt.

I samme uttalelse kommer Skatteetaten med føringer for beskatning av inntekter fra mining som utgjør virksomhet. I motsetning til ved realisering, uttaler skatteetaten at mining som utgjør virksomhet for personlig næringsdrivende, skal inngå i beregningsgrunnlaget for personinntekt. For beregning av personinntekt er dermed utfallet ulikt ved spørsmålet om inntekter fra kryptovaluta skal med eller ikke i beregningsgrunnlaget for personinntekt. Hvorfor inntekter fra mining skal med i beregningsgrunnlaget for personinntekt, mens inntekter i form av gevinst ved realisering ikke skal med, fremkommer ikke i uttalelsen på Skatteetatens hjemmesider. I samtale med Skatteetaten begrunnes skillet med at det ved gevinst/tap ved realisering er kryptovalutaen i seg selv som er aktiviteten, mens det ved mining er selve miningen som er aktiviteten som utløser inntekt.⁸⁹

4.2.2 Investering i kryptovaluta via finansielle instrumenter

Med finansielle instrumenter menes blant annet finansielle differansekontrakter, jf. verdipapirhandelloven § 2-2 (1) pkt. 9. Finansielle differansekontrakter er avtaler om fremtidig veksling av et beløp, hvor beløpet bestemmes av en på forhånd avtalt pris og markedsverdien på opphørstidspunktet av kontrakten på et underliggende objekt.⁹⁰ Dette underliggende objektet kan være i form av for

---

⁸⁸ Skatteetaten (u.å.c)

⁸⁹ Skatteetaten.

⁹⁰ Zimmer (2019) s. 234

eksempel aksjer, råvarer og kryptovaluta. En investering i en finansiell differansekontrakt er dermed ikke direkte investering det underliggende objektet.

En finansiell differansekontrakt skal i prinsippet behandles som et selvstendig formuesobjekt, som anses som realisert når kontrakten avsluttes.⁹¹ Frem til starten av 2021 forelå det ingen kjente uttalelser fra Skattedirektoratet angående beskatning av kryptovaluta via finansielle instrumenter.

Ved spørsmålet om beskatning av finansielle instrumenter med kryptovaluta som underliggende objekt, synes det å ha vært nærliggende å se til bindende forhåndsuttalelse fra Skattedirektoratet, avgitt 19.juni (BFU 29/06).⁹²

Forhåndsuttalelsen reiser spørsmålet om hvorvidt kraftderivater i enkeltpersonforetak skulle holdes utenfor ved beregning av personinntekt eller ikke, jf. sktl. § 12-11 (3) bokstav b. jf. (2) bokstav a. Et sentralt spørsmål var om kraftderivater kunne anses som et formuesobjekt som skal inngår som «lignende» i sktl. § 12-11 (3) a som omhandler beregningsgrunnlaget for personinntekt, hvor det skal trekkes fra «faktiske kapitalinntekter som avkastning av aksjer, bankinnskudd, obligasjoner, gjeldsbrev, utestående fordringer og lignende..».

Skattedirektoratet viser til at det ikke er noe som tilsier at finansielle kraftkontrakter ikke er å anse som finansobjekter og at Finansdepartementet i forarbeidene sier at finansobjekter skal holdes utenfor grunnlaget for beregning av personinntekt, jf. sktl. § 12-11 (3) bokstav a.⁹³ Skattedirektoratet viser videre til at «tidligere praksis synes å ha hatt en vid definisjon av lignende formuesobjekt slik at finansielle kraftderivater skulle omfattes». Skattedirektoratet kom dermed frem til at finansielle kraftderivater ikke skal med i beregningsgrunnlaget av personinntekt.

Den 22. mars 2021 avga Skattedirektoratet bindende forhåndsuttalelse (BFU 16/2021).⁹⁴ Forhåndsuttalelsen tar blant annet for seg spørsmålet om beskatning av derivater av virtuell valuta i enkeltpersonforetak. Skattedirektoratet anser redegjørelsen i BFU 29/06 som relevant for spørsmålet vedrørende investeringer i finansielle instrumenter med virtuell valuta som underliggende objekt. Med

---

⁹¹ Skatteetaten (2021) s.467.

⁹² Skattedirektoratet (19.juni.2006).

⁹³ Ot.prp. nr. 92 (2004-2005) s. 83-84.

⁹⁴ Skattedirektoratet (22.mars 2021).

bakgrunn i redegjørelsen i BFU 29/06, kommer Skattedirektoratet frem til at virtuell valuta som underliggende formuesobjekt er av så lik karakter, at den praksis som legges til grunn for personbeskatning for finansielle differansekontrakter med kraft som underliggende formuesobjekt også skal være gjeldende for finansielle instrumenter med virtuell valuta som underliggende formuesobjekt. Ved beregning av personinntekt skal dermed gevinst/tap av finansielle instrumenter med kryptovaluta som underliggende objekt ikke inngå i grunnlaget for beregning av personinntekt.

4.3 Skatterettslig behandling av kryptovaluta utenfor virksomhet

Enhver fordel er i utgangspunktet skattepliktig, jf. sktl § 5-1 (1). Kryptovaluta klassifiseres skattemessig som et formuesobjekt som kan omsettes for penger, jf. Skattedirektoratets prinsipputtalelse.⁹⁵ Kryptovaluta er videre en fordel vunnet ved kapital, da måten kryptovaluta utvinnes på må sies å falle inn under kapitalbegrepet i skatteloven. Handel gjennom, og investering i, kryptovaluta utenfor virksomhet, skattlegges dermed i utgangspunktet som kapitalinntekt jf. sktl. § 5-20 (1).

4.3.1 Unntak fra hovedregelen om gevinstbeskatning av formuesobjekt utenfor virksomhet

Skattelovens § 9-3 omfatter en rekke unntak fra hovedregelen om gevinstbeskatning av formuesobjekt utenfor virksomhet. Det foreligger per i dag få kjente rettsavgjørelser knyttet til beskatning av kryptovaluta. Av forvaltningspraksis er Skatteklagenemndas avgjørelse 158/2020⁹⁶ interessant og relevant for vår oppgave. Den overordnede problemstillingen i saken var om gevinst ved realisasjon av bitcoins fremskaffet ved mining skal beskattes, eller om slik realisasjon faller inn under unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a for innbo og løsøre.

Sekretariatet viser til skattelovens § 5-1 (1) første pkt. som bestemmer at «[s]om skattepliktig inntekt anses gevinst ved realisasjon av formuesobjekt utenfor

---

⁹⁵ Skatteetaten (2013).

⁹⁶ Skatteklagenemnda (16.desember.2020).

virksomhet, sml. § 5-30». Videre viser sekretariatet til at denne bestemmelsen har to vilkår ved at det for det første må foreligge et «formuesobjekt og for det annet at dette formuesobjektet må være realisert». Etter sekretariatets syn anses bitcoin utvilsomt som et formuesobjekt og at salg av bitcoin må være å anse som realisasjon jf. sktl. § 9-2 (1) bokstav a. For spørsmålet om realisasjonen faller inn under unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a, uttaler sekretariatet at bitcoin kan være å anse som «innbo og annet løsøre», og at realisasjon av bitcoin derfor potensielt kan gi skattefritak. Sekretariatet legger videre til grunn at det avgjørende er om formuesobjektet «har vært brukt i eierens eller vedkommendes families bopel eller husholdning». For å avgjøre dette spørsmålet, ble vurderingstemaet om handelen hadde en økonomisk drevet motivasjon. Ved denne vurderingen delte nemnda seg i et flertall og et mindretall. Flertallet kom til at bitcoin ikke faller inn under fritaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a. Mindretallet konkluderte på sin side med at bitcoin kan klassifiseres som innbo eller annet løsøre brukt i eieren eller vedkommende families bopel eller husholdning etter sktl. § 9-3 (1) bokstav a. Begrunnelsen for mindretallets konklusjon var at handelen i denne saken gjennom bitcoin måtte være å anse som motivert av læring og at det ikke forelå noen økonomisk motivasjon bak investeringene.

Videre synes det aktuelt å belyse unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav b sett i sammenheng med kryptovaluta. Bestemmelsen omhandler unntatt skatteplikt for gevinst ved realisasjon av «utenlandsk betalingsmiddel til personlig forbruk» utenfor virksomhet. I nevnte prinsipputtalelse fra 2013 uttaler Skattedirektoratet at unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav b ikke omfatter bitcoin. Skattedirektoratet viser til at det i forarbeidene kommer frem at formålet med unntaket er at «kurssvingninger på vanlig turistvaluta ikke skulle være skattepliktig/fradragsberettiget» og at «lovgiver har ment å regulere andre staters valuta, reisesjekker og lignende». Basert på denne vurderingen legger Skattedirektoratet til grunn at gevinster/tap fra bitcoins er skattepliktige/fradragsberettiget. Skattedirektoratet avviser dermed at unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav b vil kunne komme til anvendelse ved handel og investering i kryptovaluta.

I forarbeidene til sktl. § 9-3 (1) bokstav b står det at det foreslås unntak fra skatteplikten for «betalingsmidler til personlig forbruk f.eks ved reisesjekker og

valuta til feriebruk» og at «med betalingsmidler menes sedler, sjekker og andre typer anvisninger»⁹⁷.

4.3.2 Mining utenfor virksomhet

Et annet aktuelt spørsmål knyttet til beskatning av kryptovaluta utenfor virksomhet, er spørsmålet vedrørende beskatning ved mining. Mining er som tidligere nevnt en metode for å utvinne kryptovaluta. Ved denne utvinning skjer det ingen realisasjon av formuesobjekt.

Nevnte prinsipputtalelse tar ikke for seg beskatning av inntekt ved mining. Det har derfor tidligere vært uavklart hvorvidt inntekter fra mining utenfor virksomhet kunne være å anse som fordel vunnet ved kapital eller arbeid. Skatteetaten kom i 2021 med en uttalelse om at alle inntekter fra virtuell valuta, som for eksempel mining, er skattepliktig kapitalinntekt.⁹⁸ Etter vår vurdering synes klassifisering som kapitalinntekt mest korrekt. Enhver fordel vunnet ved arbeid og kapital regnes som hovedregel som skattepliktig inntekt, jf. Sktl. § 5-1. Forskjellen mellom fordel vunnet ved kapital og arbeid, er at kapitalinntekt skattlegges med en lavere effektiv skattesats enn arbeidsinntekt.

Kapitalbegrepet omfatter blant annet fysiske gjenstander, jf. Sktl. § 5-20 (1).

Utvinning av kryptovaluta ved mining skjer som tidligere nevnt ved at det benyttes store mengder datakraft fra kraftige datamaskiner. Disse datamaskinene er fysiske gjenstander, og utvinning av kryptovaluta utenfor virksomhet må være å anse som fordel vunnet ved avkastning på investeringen i datamaskinen. Ved mining er det datamaskinene som gjør den vesentlige delen av arbeidet med å utvinne kryptovaluta. Arbeidsinnsatsen som kreves av personen som driver utvinningen må sies å være marginal i forhold til den innsatsen datamaskinene selv gjør. Det er datakraften som i vesentlig grad er avgjørende for å fremskaffe inntektene. Å klassifisere mining av kryptovaluta utenfor virksomhet som arbeidsinntekt synes derfor unaturlig.

---

⁹⁷ Ot.prp. nr. 35 (1990-1991) s. 152.

⁹⁸ Skatteetaten (u.å.c).

Ved å klassifisere inntekter fra mining som kapitalinntekt, avvises også trolig et eventuelt spørsmålet om mining utenfor virksomhet kan være å anse som skattefri hobbyinntekt.

4.3.3 Staking utenfor virksomhet

Staking er et eksempel på inntekt fra virtuell valuta som skal skattlegges som kapitalinntekt.⁹⁹ Staking er som tidligere nevnt en måte å utvinne kryptovaluta på som på mange måter kan minne om renteinntekter fra bankinnskudd. Utvinninger av ny kryptovaluta ved staking skjer ved at man får en avkastning i form av ny kryptovaluta ved å eie kryptovaluta. Det synes derfor naturlig å anta at inntekt fra kryptovaluta ved staking er fordel vunnet ved kapital, jf. Sktl. § 5-20 (1).

5. Regnskapsmessig klassifisering og behandling av kryptovaluta

Den regnskapsmessige klassifiseringen av kryptovaluta kan få konsekvenser for beskatningen av den regnskapspliktige i form av midlertidige forskjeller. Disse midlertidige forskjellene vil kunne påvirke den regnskapspliktiges betalbare skatt. Midlertidige forskjeller mellom skattemessig og regnskapsmessig behandling vil også kunne oppstå avhengig av hvordan kryptovaluta defineres i regnskapet. For å avdekke eventuelle midlertidige forskjeller knyttet til kryptovaluta, vil vi i dette kapitlet se på den regnskapsmessige behandlingen av kryptovaluta.

5.1 Gjeldende regelverk og uttalelser

I norsk regnskapslovgivning finnes det ingen klare, samlede regler for regnskapsmessig klassifisering av kryptovaluta. Utviklingsorganet The International Accounting Standard Board (IASB) sitt tolkningsorgan IFRS Interpretations Committee (IFRIC), tok i 2019 opp spørsmålet vedrørende regnskapsmessig klassifisering av kryptovaluta. IFRIC's vurdering er at kryptovaluta oppfyller kravene for klassifisering som immateriell eiendel jf. IAS 38, med mindre det er holdt for videresalg.¹⁰⁰ Dersom holdt for videresalg, skal kryptovaluta klassifiseres som varelager og følger da IAS 2. IFRIC har dermed

---

⁹⁹ Skatteetaten (u.å.c).

¹⁰⁰ IFRIC (2019).

lagt en føring for regnskapsmessig klassifisering for regnskapspliktige som regnskapsfører etter IFRS.

Norsk regnskapsstiftelse gir ingen klare føringer for regnskapsmessig klassifisering av kryptovaluta. Der NRS ikke gir klare føringer, er utbredt praksis å se til IFRS. Dette kommer blant annet frem ved NRS (V) anvendelse av IFRS-løsninger innenfor god regnskapsskikk. Her henvises det til IFRS-løsninger på områder som faller utenfor norske regnskapsstandarder. Det er derfor nærliggende å anta at klassifisering som immateriell eiendel eller varelager er mest aktuelt. Mangel på uttalelser etter NRS gjør det etter vår vurdering aktuelt å belyse ulike mulige regnskapsmessige vurderinger for kryptovaluta. Vi vil videre ta utgangspunkt i de typer kryptovaluta som er gjennomgått i kapittel 3.8.

5.2 Vurdering av regnskapsmessig klassifisering

For regnskapsmessig klassifisering synes det hensiktsmessig å gjøre en vurdering ut fra formålet med kryptovalutaen og hvilke egenskaper den har. Formålet med å eie kryptovaluta kan være langsiktig investering. Ved langsiktig investering vil vurdering av klassifisering som anleggsmiddel kunne være aktuelt. Klassifisering som anleggsmiddel vil kunne gi skatteøkende eller skattereduserende midlertidige forskjeller som følge av avskrivninger/nedskrivninger.

Kryptovaluta kan også være det betalingsmiddelet et selskap tar betalt i, slik at selskapets beholdning i kryptovaluta kun er det som ikke enda er vekslet inn i deres operative valuta. I slike tilfeller vil det være snakk om et kortsiktig perspektiv, og klassifisering som omløpsmiddel vil kunne være aktuelt. Selskaper som utvinner kryptovaluta gjennom mining og staking, vil antakelig finne det nærliggende å klassifisere kryptovaluta som varer. Selskaper som mottar kryptovaluta som betalingsmiddel vil antakelig finne det mer nærliggende å klassifisere kryptovaluta som en pengepost i annen valuta. Ved regnskapsmessig klassifisering som pengepost i annen valuta, vil det oppstå midlertidige skattemessige forskjeller fordi det regnskapsmessig vil være en verdiøkning, eller reduksjon i tråd med verdien, og etter skatteregler skjer ikke dette før ved realisasjon. Ved klassifisering som varelager vil det være mulig å nedskrive

regnskapsmessig ved verditap. Dette vil også gi skattemessige midlertidige forskjeller. Det samme gjelder ved klassifisering som immaterielle eiendeler.

De store forskjellene i egenskaper mellom de forskjellige kryptovalutaene vil også kunne spille inn ved spørsmålet om klassifisering. Eksempelvis ser vi videre på bitcoin, altcoins, stablecoins og NFT.

5.2.1 Stablecoins

Stablecoins har som oftest ordinær valuta som underliggende verdi. Som tidligere forklart, foreligger det ikke et fullstendig 1:1-forhold mellom stablecoins og en ordinær valuta som for eksempel USD. I de fleste tilfeller er forholdet imidlertid svært nærme 1:1. I de tilfeller hvor kursrisiko er uvesentlig, kan det argumenteres for at stablecoins faller inn under unntaket for utenlandsk valuta skattemessig. En slik klassifisering kan kun gjøres hvis man regner kursrisiko for uvesentlig¹⁰¹, og det kan argumenteres for at det også regnskapsmessig har så store likhetstrekk som vanlig valuta at det bør klassifiseres heretter. Selv om forholdet mellom stablecoin og den underliggende valuta ikke er komplett 1:1, vil den ofte være så nærme at risiko knyttet til kursendringer i praksis er det samme som for den underliggende valutaen.

5.2.2 Non-fungible token

NFT kan som beskrevet tidligere sees på som en digital eiendel. Eksempler på dette kan være digitale bilder eller andre medier. Det kan også være digitale eiendeler i dataspill. Dette gir gamere en ny løsning på hvordan man kan sikre eierskap til eiendeler og digitale samlerobjekter i et spill.¹⁰²

NFTer er i motsetning til bitcoin individuelle, spesielle og identifiserbare digitale gjenstander. Det vil derfor heller ikke være oppdaterte markedspriser for slike digitale eiendeler. En slik form for kryptoeiendeler vil falle inn under definisjonen av immaterielle eiendeler både under IFRS og NRS. Dette fordi det er en identifiserbar eiendel, som ikke er fysisk og hvor fremtidig økonomisk fordel vil tilfalle eieren.¹⁰³

---

¹⁰¹ Sticos (u.å.).

¹⁰² Binance Academy (2021).

¹⁰³ Clark (2022).

5.2.3 Bitcoin og andre altcoins

Bitcoin og lignende valuta krever gjerne en bredere vurdering knyttet til regnskapsmessig klassifisering. Dette skyldes at det både er et betalingsmiddel og et investeringsinstrument. Hva det brukes til varierer fra person til person og fra selskap til selskap. Bitcoin og andre altcoins er den vanligste kryptovalutaen. Utbredelsen i bruk gjør at stadig flere godtar slike kryptovalutaer som betalingsmiddel. Kursrisiko for disse kryptovalutaene må regnes som høy. Dermed kan de ikke uten videre klassifiseres på lik linje med annen valuta, selv om den økte utbredelsen tilsier at det i større og større grad benyttes som en valuta. Enkelte viser til at selskap som utvinner bitcoin, kan klassifisere dette som varelager.¹⁰⁴

5.3 Klassifisering og praksis i tiden fremover

Investeringer i, og transaksjoner med, kryptovaluta har ikke tidligere vært utbredt blant norske regnskapspliktige. Dette kan være en faktor som har ført til større sprik i regnskapsmessig praksis. Fremover er det naturlig å forvente at dette blir mer standardisert ettersom større selskaper med lett tilgjengelige regnskap fremstiller investeringer i kryptovaluta i sine årsregnskap. Et eksempel på dette er Aker ASA som gjennom selskapet Seetee har investert i bitcoin. I Akers årsrapport for 2021 er deres kryptovaluta definert som immaterielle eiendeler jf. årsregnskapets note 16.¹⁰⁵ Aker ASA plikter å rapportere etter IFRS. Det er likevel nærliggende å anta at praksis i slike stor selskap setter føringer for fremtidig praksis for mindre selskaper i Norge som ikke plikter å følge IFRS. Det er ikke uvanlig at det sees til praksis i større selskap ved spørsmål vedrørende klassifisering når lovverk er tvetydig eller utilstrekkelig.

---

¹⁰⁴ Sticos (u.å.).

¹⁰⁵ Aker ASA (2022).

6. På hvilke måter utfordrer kryptovaluta myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse?

Det er allment kjent at finansiering av velferdsstaten Norge i stor grad baseres på inntekter fra skatter og avgifter. Unndragelse av skatt vil derfor kunne være en trussel mot finansieringen av, og tilgang til, de fellesgoder befolkningen i det norske samfunnet har. Det er Skatteetaten, underlagt Finansdepartementet, som har som hovedoppgave å fastsette og innkreve skatter og avgifter vedtatt av Stortinget.¹⁰⁶

Vi vil i dette kapitlet redegjøre for de skattemessige utfordringene myndighetene står overfor i møte med kryptovaluta. Dette spesielt sett i sammenheng med myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse. Skatteunndragelse og skatteomgåelse er to begrep som lett kan forveksles. Det synes derfor hensiktsmessig å starte med å definere skatteunndragelse, samt redegjøre for skillet mellom skatteunndragelse og skatteomgåelse.

6.1 Skatteunndragelse og skatteomgåelse

Det går et viktig skille mellom skatteunndragelse og skatteomgåelse. Med skatteunndragelse menes det at skattyter gir feilaktig eller ufullstendige opplysninger til myndighetene og dermed beskattes lavere enn de faktiske forhold tilsier.¹⁰⁷ Dette kan være bevisste eller ubevisste handlinger, hvor resultatet blir at man skattlegges for lite. For å bekjempe skatteunndragelse, trenger skattemyndighetene informasjon. Dette er informasjon som for eksempel kan komme fra skattyter, bank, arbeidsgiver eller andre staters skattemyndigheter.¹⁰⁸

Skatteomgåelse er planlegging av den økonomiske virksomheten med det formål å beskattes lavere enn hva som ville vært tilfellet uten planlegging.¹⁰⁹

Skatteomgåelse skiller seg dermed fra skatteunndragelse, da skatteomgåelse baseres på korrekte og fullstendige opplysninger.

---

¹⁰⁶ Regjeringen (u.å.).

¹⁰⁷ Zimmer (2020) s. 21.

¹⁰⁸ Zimmer (2020) s. 25.

¹⁰⁹ Zimmer (2020) s. 22.

Basert på definisjonen av skatteunndragelse og skatteomgåelse, og på bakgrunn av at vi ønsker å belyse nye utfordringer for myndighetene som følge av det økende omfanget av kryptovaluta i samfunnet, synes det mest hensiktsmessig å se videre på kryptovaluta relatert til skatteunndragelse. Både når det gjelder unndragelse av skatt ved bevisste og ubevisste handlinger.

6.2 Hvilke skattemessig utfordringer medfører kryptovaluta?

Kryptovaluta utstedes og reguleres som nevnt ikke av en offentlig instans. Dette kombinert med graden av anonymitet som tilbys, har skapt en allmenn oppfatning om at kryptovaluta har egenskaper velegnet for bevisste kriminelle formål. Videre gis det ikke opplysninger fra en tredjepart til forhåndsutfylling av skattemeldingen om gevinst, tap og formue i kryptovaluta. Mangelfull forhåndsutfylling av skattemeldingen kombinert med mangelfull kunnskap og interesse er mulige årsaker til at transaksjoner og formue i kryptovaluta ubevisst ikke opplyses om i skattemeldingen.

6.2.1 Hvitvaskingsrisiko

Hvitvasking i økonomisk forstand omfatter alle transaksjoner som er med på å sikre utbytte fra straffbare handlinger ved å skjule utbyttets opprinnelse, rådighet eller hvor utbyttet blir av.¹¹⁰ Avanserte former for hvitvasking foregår ofte over landegrensene, og dersom et utbytte fra kriminelle handlinger skal kunne benyttes uten å tiltrekke seg «uønsket» oppmerksomhet, må dette utbytte integreres i den legale økonomien.¹¹¹ Hvitvasking kan for eksempel forekomme i forbindelse med utbytte fra skattesvik.¹¹²

Offentlige instanser som Økokrim, PST og Finanstilsynet Norge, har gjentatte ganger advart mot den iboende hvitvaskingsrisikoen tilknyttet kryptovaluta. Økokrim uttaler at kryptovaluta benyttes i kriminalitet fordi den er enkel å overføre, den kan veksles i ordinær valuta i utlandet og den kan være vanskelig å spore, noe som gjør den til «en svært attraktiv måte å skjule utbytte fra kriminelle handlinger, hvitvasking av penger, samt finansiering av ny kriminell aktivitet»¹¹³. Økokrim uttaler også at det å identifisere hvem som står bak transaksjoner med

---

¹¹⁰ Iversen (2021b).

¹¹¹ Iversen (2021b).

¹¹² Iversen (2021b).

¹¹³ Iversen (2021a).

kryptovaluta krever en spesiell kompetanse, noe som fra myndighetenes ståsted synes å være en grunnleggende sårbarhet ved kryptovaluta.¹¹⁴

Finanstilsynet Norge har ved flere anledninger advart om hvitvaskingsrisikoen knyttet til skatteunndragelse ved kryptovaluta.¹¹⁵ Et tenkt eksempel på hvordan dette kan foregå kan være at ulovlig profitt i form av midler som skulle gått til betaling av skatt, veksles inn i kryptovaluta og deretter sendes denne profitten utenlands i form av kryptovaluta. Et annet tenkt eksempel kan være at gevinst ved transaksjoner av kryptovaluta ikke rapporteres inn til skattemyndighetene, og at midlene som skulle gått til beskatning av kryptovaluta benyttes til å investere i ny kryptovaluta som igjen tas ut i kontanter hos en uregistrert kryptoveksler. Disse kontantene kan igjen tenkes å investeres i lovlige varer og tjenester.

Frem til 2018 fantes det få reguleringer av kryptovalutamarkedet i norsk lovgivning. Den store veksten i kryptovalutahandel i 2017 i Europa kan tenkes å være en av årsakene til at kryptovekslere ved ikrafttredelse av ny hvitvaskingsforskrift i 2018 ble rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven.¹¹⁶ Etter hvitvaskingsforskriften § 1-3 er kryptovekslere lovpålagt å registrere seg hos Finanstilsynet. Kryptovekslere er aktører som tilbyr tjenester for veksling av ordinær valuta til kryptovaluta og omvendt.¹¹⁷ Ved ikrafttredelsen av ny hvitvaskingsforskrift ble slike tilbydere rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven. Dette innebærer blant annet at den rapporteringspliktige må etterleve krav for forebygging og avdekking av forsøk på hvitvasking av utbytte fra kriminelle handlinger.¹¹⁸ Med virkning fra 1.juni 2021 omfattes også utenlandske aktører som tilbyr oppbevaring og veksling av kryptovaluta til det norske markedet, av hvitvaskingsforskriftens § 1-3.

Aktører som bedriver kryptoveksling og som ikke er registrert hos Finanstilsynet, bedriver ulovlig virksomhet. Økokrim uttaler at av de uregistrerte aktørene hvor man kjenner identiteten, har omtrent samtlige tilknytning til annen kriminalitet som for eksempel hvitvasking.¹¹⁹ Økokrim registrerer at enkelte av disse er villige til å veksle kryptovaluta med kontanter for å skjule utbytte fra kriminelle

---

¹¹⁴ Iversen (2021a).

¹¹⁵ Dalsbø (2021).

¹¹⁶ Iversen (2021a).

¹¹⁷ Iversen (2021a).

¹¹⁸ Finanstilsynet (2021).

¹¹⁹ Iversen (2021a).

handlinger.¹²⁰

Spesielt grenseoverskridende transaksjoner trekkes frem som en risikofaktor ved hvitvasking knyttet til kryptovaluta.¹²¹ For å forebygge og avdekke hvitvaskingskriminalitet, herunder i relasjon til skatteunndragelse, trengs det et regelverk som på en god måte regulerer og styrker det grenseoverskridende samarbeidet. Sett i sammenheng med kontroll knyttet til skatt, vil dette spesielt gjelde regulering og kontroll av grenseoverskridende transaksjoner.

6.2.2 Regulering

Kryptovalutamarkedet er relativt nytt, er i rask utvikling og har tidligere i liten grad vært regulert i Norge og i EU. Kryptovaluta har for det meste ikke inngått i finansmarksreguleringen.¹²² Det har de siste årene kommet mange initiativ internasjonalt om reguleringer av kryptovalutamarkedet. I september 2020 la EU-kommisjonen frem et forslag kalt MiCA for regulering av kryptoaktivamarkedet.¹²³ Med regelverket ønsker EU-kommisjonen å få på plass et helhetlig regelverk for regulering av kryptoaktivamarkedet. Forslaget stiller strenge reguleringskrav knyttet til blant annet rapportering for utsteder av kryptovaluta. Dette innebærer blant annet at tilbydere av kryptovaluta plikter å rapportere en rekke forhold til sitt nasjonale finanstillsyn. Reglene skal fremme åpenhet, sporbarhet og innsyn i transaksjoner på tvers av landegrensene. Dette skal bidra til blant annet å sikre forebygging av hvitvasking og annen kriminalitet. Regelverket skal muliggjøre åpenhet om transaksjonsinformasjon. Dette innebærer blant annet at aktører som i dag driver uregulert i kryptovalutamarkedet, vil underlegges omfattende reguleringer. Forslaget er oppe til forhandling i EU-parlamentet og er ventet å tre i kraft i løpet av 2024. Den norske regjering vurderer forslaget som EØS-relevant og vil derfor vurderes for implementering i Norge når regelverket vedtas.¹²⁴

Videre la EU-kommisjonen i juli 2021 frem et regelverksforslag med formål om å stoppe ulovlige overføringer i kryptovaluta over landegrensene i EU.¹²⁵

Lovverket skal være en del av EUs anti-hvitvaskings pakke. Formålet med regelverket er å sikre sporing av krypto-overføringer på lik linje med andre

---

¹²⁰ Iversen (2021a).

¹²¹ Iversen (2021a).

¹²² Meld. St. 12 (2021-2022) kap 4.

¹²³ European Commission (2020).

¹²⁴ Meld. St. 12 (2021-2022) kap 4.

¹²⁵ European Parliament (2022a).

tradisjonelle pengeoverføringer. Reglene innebærer at kryptovekslere skal tilgjengeliggjøre informasjon både om sender og mottaker for myndighetene, slik at disse kan utveksles på tvers av landegrensene. Dette for å muliggjøre sporing og kontroll av transaksjoner. Forslaget er en del av forslag om utvidelse av EU-forordningen (EU) 2015/847)).¹²⁶ I april 2022 ble det vedtatt i EU-parlamentet å starte forhandlinger med de ulike EU landene om implementering av det nye regelverket.¹²⁷

Av reguleringsinitiativ utenfor EU, er OECDs forslag om et helhetlig globalt rammeverk for regulering av kryptoaktiva interessant. Basert på utviklingen i kryptovalutamarkedene de senere årene og blant annet de skattemessige utfordringene dette medfører, publiserte OECD i april 2022 et forslaget om rammeverket kalt «Crypto-Asset Reporting Framework».¹²⁸ Rammeverket innebærer blant annet forslag om et globalt rammeverk for skatteinnsyn ved automatisk utveksling av skatteinformasjon knyttet til transaksjoner i kryptoaktiva. Sentralt i rammeverket er informasjonsinnhenting fra kryptovekslere. Dette være seg både innhenting av informasjon om veksling av ordinær valuta til kryptovaluta og fra en type kryptovaluta til en annen type kryptovaluta. Rammeverket skal bidra til å sikre at finansmyndigheter får tilstrekkelig innsyn i transaksjoner over landegrensene og beholdninger av kryptovaluta.

Forslaget er i skrivende stund (juni 2022) ferskt og var den 19.mai 2022 oppe til et konsultasjonsmøte i OECD hvor ulike OECD-land var sterkt representert.¹²⁹ Videre forventet gang er ikke kjent.

Reguleringsforslagene i EU og OECD vil med stor sannsynlighet kunne ha stor påvirkning på norske myndigheters mulighet til å forebygge og avdekke skatteunndragelse. Det fraværet som har vært knyttet til regulering og sporing av kryptovaluta på tvers av landegrensene må kunne sies å være en faktor som har vanskeliggjort myndighetenes mulighet til forebygging og avdekking av skatteunndragelse.

I samtale med Skatteetaten trekkes det frem det at nye regelverk knyttet til

---

¹²⁶ Meld. St. 12 (2021-2022) kap 4.

¹²⁷ European Parliament (2022b).

¹²⁸ OECD (2022a).

¹²⁹ OECD (2022b).

regulering av kryptovalutamarkedene over landegrensene vil muliggjøre innhenting av opplysninger om grenseoverskridende transaksjoner.¹³⁰ Dette vil være med på å gi en bedre og mer fullstendig oversikt over transaksjoner og veksling med kryptovaluta, noe som igjen bedrer muligheter for kartlegging av eventuell unndragelse av skatt. Regelverket vil også potensielt muliggjøre innhenting av informasjon fra kryptovekslere som tredjepartsopplysninger til delvis forhåndsutfylling av skattemeldingen. Dette går vi nærmere inn på i delkapittel 6.3.1.

Både nasjonalt og internasjonalt er det som nevnt i dette kapittelet sider ved kryptovaluta som anonymitet, sporbarhet og rask teknologisk utvikling som ofte trekkes frem i sammenheng med skatteunndragelse. Videre i kapittelet vil vi gå nærmere inn på de ulike egenskapene ved og rapporteringen av kryptovaluta som utfordrer myndighetenes mulighet til å avdekke bevisst og ubevisst skatteunndragelse.

6.2.3 Anonymitet

Et av de største trekkplastrene for mange brukere av kryptovaluta er anonymitet. Men det som tidligere var ansett som tilnærmet helt anonymt, er nå mye mer tilgjengelig. Et godt eksempel her er bitcoin. Anonymitet er en av de viktigste baktankene ved bitcoin.¹³¹ Samtidig med utviklingen av nye kryptovalutaer og utvikling av bruksområdene til blokkjeder, har myndigheter rundt om i verden utviklet nye metoder for å fange opp transaksjoner. Hvis noen får tak i den offentlige nøkkelen til den digitale lommeboken til en bruker av bitcoin eller annen lignende kryptovaluta, er det fullt mulig å følge transaksjonene som gjøres. Som nevnt tidligere er alle transaksjoner på en slik blokkjede tilgjengelig for alle som ønsker å kontrollere den. Men for alle nøkler man ikke kjenner adressen til, er det kun antall transaksjoner og størrelsen på disse som er tilgjengelig informasjon for alle. Ikke hvem de går til eller kommer fra.

Utfordringen med å avklare hvilken adresse transaksjonene går fra og til er faktorer som synes å kunne utfordre myndighetenes mulighet til å avklare hvem som skal skattlegges. Transaksjoner med kryptovaluta skjer ofte over

---

¹³⁰ Skatteetaten.

¹³¹ Meholm (2021) s.38.

landegrensene uten at det i skrivende stund (juni 2022) finnes noe nasjonalt register hvor opplysninger om de grenseoverskridende transaksjoner er pliktig å registreres. Dette i motsetning til for eksempel bankers plikt til å registrere og rapportere transaksjoner som skjer over landegrensene i Valutaregisteret.¹³² Myndighetene har dermed ikke tilgang til en fullstendig oversikt over transaksjoner med kryptovaluta over landegrensene. Dette er en faktor som kan utfordre myndighetenes arbeid med å avklare spørsmålet om skatteplikt til Norge. Kryptovalutaens desentraliserte karakter gjør den godt egnet til drive aktiviteter over landegrensene.

Selv om vi i dette kapittelet avkrefter at kryptovaluta innehar evne til full anonymitet, er det liten tvil om at kryptovaluta tilbyr høyere grad av anonymitet enn tradisjonelle måter å utføre betalinger på. Graden av anonymitet vil også kunne avhenge av hvilke aktive grep den som opererer i markedet utfører for å ivareta egen anonymitet. Den evnen kryptovaluta innehar til delvis anonymitet fremstår tydelig som et moment som kan vanskeliggjøre kartleggingen av hvem transaksjonene med kryptovaluta går til og fra. Dette vil igjen vanskeliggjøre kartlegging av skatteplikten knyttet til transaksjonen. Økokrim peker på vanskeligheten med å identifisere hvem som står bak transaksjonene som en grunnleggende sårbarhet ved kryptovaluta.¹³³ Dette fordi identifisering blant annet krever spesifikk kompetanse innenfor digital sporing, datatekniske kompetanse og kompetanse i å spore, følge og analysere pengestrømmer.¹³⁴

I april 2022 vedtok som nevnt EU Parlamentet å starte forhandlinger med EU-land om regler som fjerner anonymitet og tillater sporing og identifisering av adressene bak de som utfører transaksjoner med kryptovaluta.¹³⁵ Formålet med dette er som tidligere nevnt å fjerne muligheten til å bedrive blant annet hvitvasking ved overføringer med kryptovaluta. For at dette skal fungere, må alle kryptobørser og andre kryptovekslere ha tilnærmet samme regulering som bankvesenet knyttet til rapportering og vetting av kunder. Det å fjerne muligheten til anonymitet vil potensielt redusere bruken av slike typer valutaer. Det er ikke bare kriminelle som ønsker å forbli anonyme med slik teknologi. De opprinnelige brukerne av

---

¹³² Skatteetaten (u.å.e).

¹³³ Iversen (2021a).

¹³⁴ Iversen (2021a).

¹³⁵ European Parliament (2022b).

kryptovaluta var personer som var sterkt mistenksomme til banksystemet. Disse brukerne kan tenkes å forsvinne dersom transaksjoner med kryptovaluta ikke lenger kan være delvis anonymt.

6.2.4 Sporbarhet

Sporbarhet er tett knyttet opp mot anonymitet. Når myndigheter og andre interesserte ikke har mulighet til å se hvem som har mottatt eller sendt midler, klarer de kun å spore midler til en digital lommebok. Hvis denne veksles over i annen valuta, enten kryptovaluta i en annen lommebok eller en faktisk valuta, er det vanskelig å spore.

Det har vist seg i flere saker at det er mulig å spore noen typer kryptovaluta. Dette gjelder blant annet bitcoin, og andre lignende kryptovalutaer med åpen blokkjede. Et eksempel på dette er at det amerikanske justisdepartementet klarte å spore nesten alle bitcoin fra et løsepengevirusangrep¹³⁶ på selskapet Colonial Pipeline.¹³⁷ Slike historier har slått sprekker i manges oppfatning om at all kryptovaluta er skjult fra offentligheten. Et løsepengevirus er et datavirus som låser all data på et system frem til man betaler løsepenger for å få tilbake tilgang til sitt datasystem.

Noen kryptovaluta er vanskeligere å spore enn andre. Et eksempel er kryptovalutaen Monero. Økokrim omtaler denne kryptovalutaen som «et eksempel på en kryptovaluta med store begrensninger i sporbarhet»¹³⁸. Monero bruker en rekke teknologier for å skjule hvem som er en del av transaksjonen og hvor stor denne er.¹³⁹ Disse teknologiene omtales som «Stealth Address», «Ring signatures» og «RingCT». En «Stealth Address» kan beskrives som en engangskode som vises istedenfor adressen til senders og mottakers digitale lommebok.¹⁴⁰ Dette gjør at det ikke er mulig å kjenne igjen de digitale adressene og man kan derfor ikke lese identiteter rett fra blokkjeden. En «Ring signature» er en måte å sette identiteten til senderen i en gruppe med flere mulige sendere, men hvor bare en er en reell sender og de andre er falske. De falske senderne på transaksjonen er hentet fra tidligere brukere i blokkjeden, noe som gjør det

---

¹³⁶ Nettvett (2021).

¹³⁷ Perloth (2021).

¹³⁸ Økokrim (2017) s.15.

¹³⁹ Monero (u.å.a).

¹⁴⁰ Monero (u.å.b).

vanskelig å avdekke hvem som er den faktiske avsenderen.¹⁴¹ «Ring CT» står for ring confidential transactions.¹⁴² Den hindrer utenforstående å få innsyn i størrelsen på transaksjoner som er gjennomført. Dette gjøres ved å sende hele beløpet i den digitale lommeboken. Noe går til mottaker og resten tilbake til seg selv, uten å avdekke hvem som mottar hva. Blokkjeden kan derfor kontrollere at det er mottatt like mye som det er sendt, uten at noen kan se hvor mye som ble overført til en annen part og hvor mye som er igjen hos senderen.

Sporbarhet, eller mangel på sporbarhet, er viktig for forskjellige brukere og kontrollører av pengetransaksjoner. For en revisor vil det være tilnærmet umulig å bekrefte hvor inntekter kommer fra hvis det brukes transaksjoner som Monero. Dette vil igjen gjøre det vanskelig å bekrefte at selskapet ikke strider med hvitvaskingsloven. Mangelen på sporbarhet påvirker myndighetenes mulighet til å vite hvem som mottar inntekter som skal beskattes og hvor mye de mottar. For personer som lever under totalitære regimer vil mangelen på sporbarhet være akkurat det de trenger for ikke å bli funnet og fengslet av myndighetene i slike land.

6.2.5 Kryptovaluta sammenliknet med kontanter

Kontanter har ifølge Norges Bank noen egenskaper som gjør den til en viktig bidragsyter til et effektivt og sikkert betalingssystem, blant annet ved at kontanter bidrar til finansiell inkludering.¹⁴³ Det er imidlertid negative sider ved kontantbruk som har bidratt til vanskeliggjøring av myndighetenes muligheter til å avdekke kriminalitet, som for eksempel skatteunndragelse. Hovedårsaken til dette er at bruken av kontanter til dels kan være vanskelig å spore. Dersom for eksempel en lønsmottaker mottar lønn i form av penger overført til sin bankkonto og videre benytter bankkort og bankoverføringer for betalinger ut fra bankkontoen, vil dette være transaksjoner som er lett for myndighetene å kontrollere. Tilsvarende vil det være lett å kontrollere inntekter fra kortbetalinger i for eksempel butikker. Dersom denne lønsmottakeren derimot tar ut lønnen fra kontoen i kontanter for så å utføre betalinger med kontanter, vil det være vanskeligere for myndighetene å spore hvor pengene går. Enda vanskeligere vil

---

¹⁴¹ Monero (u.å.c).

¹⁴² Monero (u.å.d).

¹⁴³ Norges bank (2022) s. 26.

det være dersom lønnen utbetales til lønsmottaker i kontanter, ettersom myndighetene ikke har bevis for utbetalt lønn.

Vanskeligheten ved sporing av kontanter er en egenskap som gjør kontanter mer egnet enn tradisjonelle kontopenger til utbetalinger av utbytte fra kriminalitet. Sporbarheten ved kontanter kan på mange måter sammenliknes med sporbarheten ved kryptovaluta. Det er imidlertid antakelig lettere å spore transaksjoner med kryptovaluta, enn betalinger med kontanter.

Kryptovaluta er som nevnt ikke umulig å spore, men i enkelte tilfeller kan sporing være svært vanskelig. Kryptovaluta trekkes derfor frem som et alternativ til kontanter for utbetalinger ved kriminelle handlinger. For bedrifter vil det på lik linje med kontanter være lettere å gjemme unna inntekter fra kryptovaluta enn fra tradisjonelle overføringer grunnet vanskeligheter med sporing. Det er også mulig å generere større inntektsstrømmer for hvitvasking fordi opphavet til pengene vil være vanskelig å kontrollere.

6.2.6 Digital kunst som svart betaling

Siden NFT'er kom på markedet i 2014, har det blitt mulig å tilegne eierskap til digitale medier på en helt ny måte.¹⁴⁴ Som nevnt i kapittel 3 gir dette mulighet til å eie digitale bilder og andre eiendeler slik som man tidligere har eid kunst. For fysisk kunst er det stor forskjell i pris og prestisje mellom å eie et originalt verk og å eie en kopi. Digitale bilder har det tidligere ikke vært mulig å tilegne en spesifikk fil som en original, men rettigheter har vært sikret ved vannmerker i bildene hvis det ikke var ment for fritt bruk. Med NFT'er kan originaler sikres. Dette gjør at man kan selge kunst digitalt og fortsatt ha rettighetene sikret. Dette har blant annet blitt gjort ved kunstverk som «Beeple, Everyday: The First 5000 Days» som ble solgt for over 69 millioner dollar.¹⁴⁵

Digital kunst kan nå brukes som en form for svart betaling på lik linje med hva tradisjonell kunst historisk har blitt. Det er da mulig å betale noen svart ved å overbetale for kunsten, eventuelt ta for lite betalt for et salg. Da kunst har den egenskap av å være individuelle og ha den verdien som kjøper og selger blir enig om, er det vanskelig for myndigheter å kunne avdekke eller bevise at disse

---

¹⁴⁴ Cascone (2021).

¹⁴⁵ Thomas (2022).

transaksjonene er betalinger. En slik transaksjon kan både være betaling for en ulovlig handling som myndighetene ønsker å plukke opp, eller det kan være en inntekt som ikke blir meldt ifra til myndigheten og som blir tapt skattekostnad for den norske stat.

Det kan også oppstå transaksjoner hvor hele betalingen skjer ved overrekkelse av et kunstverk. Dette kan være svært vanskelig å spore. Både informasjon om det faktisk har blitt gjennomført en transaksjon og hva verdien på transaksjonen er, kan være vanskelig for regulerende myndigheter å vite. Dette åpner for at mottaker kan unngå å beskatte inntekten som er mottatt og formueskatt på den økte formuen. Slike betalingsmidler er veldig utfordrende for økokrim, skattemyndigheter og andre regulerende myndigheter.

6.2.7 Rask teknologisk utvikling

Blokkjedeteknologi er et relativt komplekst teknologisk område i rask utvikling. Dette fremstår som en faktor som kan utfordre myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse. Siden lanseringen av de første kjente kryptovalutaene rundt 2009, har markedet vokst enormt med nye type kryptovaluta basert på nyutviklet blokkjedeteknologi. Myndighetene er avhengig av å til enhver tid følge utviklingen i blokkjedeteknologien for å kunne inneha tilstrekkelig kompetanse. Det faktum at blokkjedenettverket består av aktører fra ulike geografiske områder, vanskeliggjør reguleringen av blokkjedeteknologien. Myndighetene er dermed avhengig av å følge den globale utviklingen.

Aktører med uredelige hensikter jakter stadig nye metoder for å utføre transaksjoner som ikke lar seg spore. For å kunne henge med på utviklingen, er myndighetene avhengig av å inneha tilstrekkelig kompetanse. Videre kan mangel på kunnskap utfordre håndhevingen av dagens regelverk. Ny teknologi reiser nye spørsmål ved den skattemessige behandlingen av ulike type kryptovaluta. Reguleringene må fange opp de nye momentene som ny teknologi medfører.

6.3 Kontroll og etterlevelse

Skatteetaten jobber ut fra en visjon om «et samfunn der alle vil gjøre opp for

seg»¹⁴⁶ og hvor «målet er at det skal være enkelt å gjøre det riktig»¹⁴⁷.

Skatteetatens erfaring er at de fleste ønsker å etterleve lover og regler.¹⁴⁸

Det eksisterer flere studier og forskning som tar for seg skatteunndragelse og hvilke virkemidler som skaper etterlevelse i samfunnet. Audun Solli tar i artikkelen «Forskning om etterlevelse og unndragelse» for seg hva forskning sier om unndragelse og etterlevelse og hvilke virkemidler som skaper etterlevelse.¹⁴⁹ Artikkelen trekker frem to forskningstradisjoner hvor den første tar utgangspunkt i at den skattepliktige i utgangspunktet vil unndra skatt, og hvor ønsket er å betale minst mulig skatt. For den første forskningstradisjonen trekkes det i artikkelen frem at hvorvidt forventet gevinst er høyere enn risiko for å bli oppdaget og tilhørende straff, avgjør om den skattepliktige faktisk utfører skatteunndragelse.

Den andre forskningstradisjonen tar utgangspunkt i at Skattemyndighetens behandling av den skattepliktige er den viktigste faktoren for etterlevelse eller unndragelse. Denne tradisjonen viser til at etterlevelse avhenger av myndighetenes evne til å skape tillit ved å finne en god balanse mellom service og sanksjoner.¹⁵⁰ Basert på de to forskningstradisjonene, synes graden av etterlevelse av regelverket i praksis å avhenge av hvordan Skattemyndighetene opptrer overfor skattyter. Artikkelen oppsummerer at for å lykkes, er Skattemyndighetene avhengig av en stor skala av virkemidler.¹⁵¹

Hvor enkelt og tilgjengelig det er å rapportere skatt korrekt kan være en viktig faktor for hvorvidt den i utgangspunktet lovlydige skattyter i praksis klarer å følge lover og regler. Flere faktorer kan her tenkes å spille inn. Et eksempel kan tenkes å være hvorvidt Skattemyndighetene lykkes i å nå ut til rett målgruppe med enkel forståelig informasjon om hvordan skattyter korrekt skal fylle ut skattemeldingen.

I samtale med Skatteetaten trekkes det frem at Skatteetaten spesielt jobber med å få ut relevant informasjon angående beskatning til unge.¹⁵² Bruk av kryptovaluta i for eksempel dataspill er spesielt utbredt blant unge. For å få til dette, tar Skatteetaten i bruk utradisjonelle informasjonskanaler for å ut informasjonen på

---

¹⁴⁶ Skatteetaten (u.å.f).

¹⁴⁷ Skatteetaten (u.å.f).

¹⁴⁸ Skatteetaten (2021a).

¹⁴⁹ Solli (2017) s.30-33.

¹⁵⁰ Solli (2017) s.30-33.

¹⁵¹ Solli (2017) s.30-33.

¹⁵² Skatteetaten.

de plattformer der yngre oppholder seg. Et eksempel på dette er YouTube.

6.3.1 Utfylling av skattemeldingen

I sammenheng med kryptovaluta, synes manglende opplysninger fra en tredjepart å være en faktor som har negativ påvirkning på etterlevelse og myndighetenes kontrollmuligheter. Dette kan tenkes å gjelde både for skattyter som i utgangspunktet ønsker å rapportere skatt korrekt, men også for den som i utgangspunktet ønsker å unndra skatt.

Selve rapportering av gevinst, tap og formue i kryptovaluta gjøres ved utfylling av skattemeldingen. I motsetning til mange av opplysningene som oppgis i skattemeldingen, er ikke formue, gevinst og tap for kryptovaluta forhåndsutfyllt basert på opplysninger fra en tredjepart.¹⁵³ Handler man for eksempel med børsnoterte aksjer, vil man ved årsslutt motta en VPS-oppgave som viser kjøp og salg gjennom året. Opplysningene den skattepliktige mottar på en slik VPS-oppgave, sendes også direkte til Skatteetaten. Dermed kan opplysninger direkte fra banken kontrolleres opp mot de opplysninger som endelig gis av den skattepliktige ved innsending av skattemeldingen.

Ved transaksjoner med kryptovaluta, er det den skattepliktige som selv må holde oversikt over transaksjonene. Dette krever at skattyter løpende har god oversikt over alle transaksjoner gjennom året. Dersom man utfører mange transaksjoner i løpet av året, kan det være en utfordring å holde god oversikt. Skattyter er selv ansvarlig for å føre opp nødvendige opplysninger om formue, inntekt og tap. Som tidligere nevnt antar både Skatteetaten og Økokrim at det reelle tallet av kryptoinnehavere er langt høyere enn hva som faktisk rapporteres inn. Skatteetaten trekker frem at dette blant annet kan skyldes at flere kryptoeiere antar at kryptovaluta forhåndsutfylles i skattemeldingen.¹⁵⁴ Denne mangelen på kunnskap og interesse synes å være momenter som kan føre til ubevisst skatteunndragelse ved at gevinst, tap eller formue ikke rapporteres og beskattes.

Skatteetaten jobber kontinuerlig med å styrke veiledninger og kommunikasjon ut til skattyter for å gjøre det så enkelt og forståelig som mulig å rapportere korrekt beskatning av kryptovaluta. Skatteetaten har blant annet opprettet en ekspertgruppe på kryptovaluta som har som oppgave å øke etterlevelsen blant de

---

¹⁵³ Skatteetaten (2021a).

¹⁵⁴ Skatteetaten (2021a).

som har kryptoverdier.¹⁵⁵ Til tross for veiledninger og kommunikasjon ut til skattyter, antas den manglende forhåndsutfyllingen å være en av hovedårsakene til at kryptovaluta ubevisst ikke føres opp i skattemeldingen.

Enkelte aktører innenfor kryptoveksling har utviklet tilbud om rapporter brukeren kan hente ut for å gjøre det enklere å beregne gevinst og tap som skal rapporteres korrekt til myndighetene. Dette kan være nyttige verktøy for den enkelte for å få oversikt over transaksjoner gjennom året. Det er imidlertid ikke alle vekslingsplattformer som tilbyr slike oversikter. Den som disponerer og veksler kryptovaluta må derfor selv ha oversikt over hvilke aktører som benyttes gjennom året. I skrivende stund (juni 2022) eksisterer det ikke et rapporteringssystem som gjør at myndighetene mottar fullstendige opplysninger om transaksjoner med kryptovaluta. Det ideelle ville vært om Skatteetaten på en sikker måte mottok fullstendige opplysninger om alle transaksjoner fra aktører som tilbyr kryptoveksling.

Som tidligere nevnt bygger de fleste kryptovaluta på åpne blokkjeder. Ut fra åpne blokkjeder, er det mulig å hente ut data på alle transaksjoner. En mulig løsning for å hente ut informasjon om transaksjoner kan være å utvikle et program som henter ut informasjon rett fra blokkjeden. For at dette skal fungere, trengs det opplysninger om adressen til den offentlige nøkkelen til den digitale lommeboken til den som utfører transaksjonen. Dersom skattyter på forhånd gir opplysninger om denne adressen, vil et slikt program kunne hente ut relevant informasjon fra de forhåndsdefinerte digitale lommebøkene. Denne informasjonen vil igjen kunne brukes til forhåndsutfylling av skattemeldingen. Etter samtale med Skatteetaten, er vårt inntrykk at de ser på muligheten for en slik type løsning, men at det gjenstår mye arbeid før dette kan gjennomføres.¹⁵⁶

Som gjennomgått i kapittel 6.2.2 jobbes det aktivt både i EU og OECD med å få på plass regelverk for reguleringer av kryptovalutamarkedet. Forslagene til regelverksendringer legger opp til å gjøre det mulig å innhente tredjepartsopplysninger om transaksjoner med og investeringer i kryptovaluta. Dette vil potensielt føre til at myndighetene får en betydelig bedre oversikt over mengden kryptovaluta i omløp, hvor beholdninger befinner seg og hvem

---

¹⁵⁵ NTB (2022).

¹⁵⁶ Skatteetaten.

transaksjoner går mellom. På sikt vil slike tredjepartsopplysninger også kunne tenkes å bli benyttet til helt eller delvis forhåndsutfylling av skattemeldingen. Hvor komplette opplysninger det er mulig for myndighetene å innhente fra tredjepart er imidlertid usikkert.

7. Rettspolitiske betraktninger og avslutning

Målet med denne oppgaven er å gi leseren en oversikt over dagens rettskildebilde som danner grunnlag for den skatterettslige klassifiseringen av kryptovaluta, samt å redegjøre for vår vurdering av hensiktsmessigheten av dagens skatterettslige klassifisering. Videre har målet vært å redegjøre for hvordan kryptovaluta utfordrer myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse.

Hittil i oppgaven har vi i hovedsak belyst rettskildebildet slik det foreligger i dag. I Kapittel 7 vil vi redegjøre for våre vurderinger av dagens rettskildebilde, samt fremstille vår vurdering av hvorvidt kryptovaluta er hensiktsmessig klassifisert skatterettslig. Videre vil vi drøfte hvordan regelverket kan se ut i fremtiden og fremstille vår vurdering av hva myndighetene bør gjøre. Til slutt fremstiller vi enkelte momenter som taler for og imot kryptovaluta som et fremtidig betalingsmiddel og investeringsobjekt ved å se på teknologi som utfordrer og kryptovaluta i et bærekraftsperspektiv.

7.1 Er kryptovaluta hensiktsmessig klassifisert skatterettslig?

I dette delkapittelet vil vi fremme våre betraktninger vedrørende hvorvidt kryptovaluta i dag er hensiktsmessig klassifisert skatterettslig.

7.1.1 Rettskildebildet

Som nevnt i kapittel 4 foreligger det per juni 2022 ingen særregler om beskatning av kryptovaluta i norsk lovgivning. Kryptovaluta er hverken behandlet i skatteloven, forskriftene til skatteloven eller forarbeidene. Det norske rettskildebildet består i hovedsak av Skattedirektoratets prinsipputtalelse av 2013, enkelte etterfølgende veiledninger og uttalelser, samt avgjørelse i skatteklagenemnda NS 158/2020. Disse danner grunnlaget for dagens beskatning av kryptovaluta i Norge.

Kryptovaluta klassifiseres som nevnt som et formuesobjekt jf. Skattedirektoratets prinsipputtalelse omkring skattlegging av bitcoin. Ved å klassifisere kryptovaluta som et formuesobjekt, skal verdier i kryptovaluta inngå i skattepliktig formue, jf. sktl. § 4-1. Videre følger det av hovedregelen i sktl. §§ 5-1 og 6-2 at gevinster fra realisasjon av formuesobjekt er skattepliktig inntekt og at tap er fradragsberettiget. Et sentralt spørsmål vedrørende den skatterettslige klassifiseringen er om teknologien og kryptovalutamarkedet har utviklet seg i en slik retning at vurderingene som ble lagt til grunn ved spørsmålet om klassifisering i 2013 fortsatt helt eller delvis er gjeldende i 2022. Rettskildebildet synes som nevnt i delkapittel 4.1.1 å legge til grunn at bitcoin i skatterettslig sammenheng er å anse som en immateriell eiendel. Selv om teknologien og kryptovalutamarkedet har utviklet seg mye de senere årene, mener vi klassifisering som immateriell eiendel er mest hensiktsmessig. Skatteloven har som nevnt ingen egen definisjon av immaterielle eiendeler eller immaterielle objekter. Regnskapslovens definisjon av immaterielle eiendeler som ikke-pengeposter uten fysisk substans, identifiserbare, som kontrolleres av skattesubjektet og representerer fremtidig verdi, treffer etter vår vurdering fortsatt kryptovaluta generelt og ikke bare bitcoin spesielt. Kryptovaluta bør dermed fortsatt klassifiseres som en eiendel i skatterettslig sammenheng. Spørsmålet videre er hensiktsmessigheten av å skatterettslig klassifisere eiendelen kryptovaluta som et formuesobjekt.

Eiendeler som ikke klassifiseres som formuesobjekter i skatteretten, omhandles i sktl. § 4-2. Dette gjelder blant annet utbytte av aksje eller annet verdipapir som ikke har forfalt til betaling og tilfeldig inntekt i form av gevinst fra lovlige pengespill. Det kan etter vår vurdering vanskelig argumenteres for at objektet kryptovaluta i seg selv skal inngå i de eiendeler sktl. § 4-2 omhandler. Som belyst i kapittel 4.2.2, kan kryptovaluta være underliggende objekt til et finansielt instrument. Dette kan for eksempel være som underliggende objekt til et verdipapir. I slike tilfeller er det imidlertid verdipapiret i seg selv som er eiendelen og ikke kryptovaluta.

Basert på vår gjennomgang i oppgaven generelt og ovenstående drøftelse spesielt, er vår vurdering at det er hensiktsmessig å skatterettslig klassifisere kryptovaluta som formuesobjekt. Vedrørende spørsmålet om beskatning og fradrag ved realisasjon og inntekt, synes imidlertid utfallet etter vår vurdering ikke å være like

klart. Inntekt og gevinst ved realisering av kryptovaluta er skattepliktig inntekt med fradrag for tilhørende kostnader. Videre er inntekter fra mining, staking og liknende skattepliktig inntekt. Dette uavhengig av type kryptovaluta. Etter vår vurdering kan det i enkelte sammenhenger argumenteres for at realiseringsgevinst og andre inntekter knyttet til kryptovaluta korrekt kan unntas fra beskatning. Videre i kapittelet presenterer vi tilfeller hvor vi mener unntak i skatteloven vil kunne komme til anvendelse for spørsmålet om beskatning av kryptovaluta, samt vurdering av hensiktsmessigheten av å skatterettslig likebehandle alle typer kryptovaluta.

7.1.2 Unntakene i skatteloven § 9-3 (1)

Unntakene i sktl. § 9-3 (1) bokstav a og b, er sentrale ved spørsmålet om inntekter og gevinst ved realisering av kryptovaluta skal være skattepliktig. I kapittel 4.3.1 belyste vi rettskildebildet knyttet til unntakene i sktl. § 9-3 (1) i sammenheng med kryptovaluta. Formålet med unntakene i nevnte paragraf må kunne sies å være å unnta fra beskatning de formuesobjekter som for den skattepliktige inngår i dagligdags privat bruk.

Skatteloven § 9-3 (1) bokstav a

Ved spørsmålet om realisering av bitcoin i nevnte Skatteklagenemnda sak, legges det til grunn at realisering av bitcoin ikke faller inn under unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a fordi motivasjonen bak privatpersonens investeringer er økonomisk drevet og ikke motivert av læring. Fredrik Zimmer uttaler at unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a først og fremst omfatter vanlig innbo, men også samlegjenstander som for eksempel kunst.¹⁵⁷ Videre beskriver Zimmer at for å kunne falle inn under unntaket, må eiendelen ha blitt benyttet i skattepliktiges bopel.¹⁵⁸ Det går her et klart skille mellom investeringsobjekter utelukkende med formål om økonomisk gevinst, og eiendeler anskaffet for dagligdags bruk. Bitcoin og annen kryptovaluta anskaffet med formål om å benyttes som et betalingsmiddel, synes etter vår vurdering i likhet med Skattedirektoratet å ikke falle inn under unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a. Grunnen til dette er at slike typer kryptovaluta vanskelig kan sies å ha annet formål enn å være et betalingsmiddel eller investeringsobjekt med formål om økonomisk gevinst. Da formålet med unntaket synes å være å

---

¹⁵⁷ Zimmer (2021) s.276.

¹⁵⁸ Zimmer (2021) s.276.

unnta fra beskatning av eiendeler i den private skattepliktiges daglige bruk, som for eksempel en bil til privat bruk, kan investeringer i kryptovaluta ment som betalingsmidler og/eller med formål om avkastning som et investeringsobjekt, neppe sies å skulle omfattes av unntaket.

Utfallet synes imidlertid etter vår vurdering ikke å være like tydelig for investeringer i kryptovaluta som NFTer. NFTer kan som tidligere nevnt sees på som digitale eiendeler i form av for eksempel digital kunst. Som nevnt trekker Zimmer frem at unntaket også kan omfatte kunst, men viser til at unntaket neppe kan gjelde «et verdifullt maleri som oppbevares i en bankboks». ¹⁵⁹ Spørsmålet blir da om NFTer benyttes utelukkende som et investeringsobjekt, eller er i bruk i skattepliktiges bopel. Skatteetaten uttaler på sine hjemmesider at NFTer normalt ikke vil falle inn under unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a fordi NFTer ikke i seg selv er et objekt, men en digital kode. ¹⁶⁰ Skatteetaten viser videre til at det kan være tilfeller for NFTer kan vurderes å være innbo og løsøre, men at de allikevel ikke vil falle inn under unntaket dersom de er anskaffet i investeringsøyemed. Skatteetaten skriver at NFTer normalt ikke kan anses som innbo/løsøre fordi «NFT i seg selv er en digital kode og ikke objektet den er knyttet til». Slik vi tolker det, åpner Skatteetaten her opp for at NFTer i enkelte tilfeller kan inngå i unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a. Måten Skatteetaten her ordlegger seg kan etter vår vurdering tyde på at i de tilfeller hvor den vesentlige delen av verdien til NFTen ligger i den digitale koden og ikke i det underliggende objektet, vil det være NFTen som er formuesobjektet. Dersom en slik type NFT har karakter av å være et objekt til bruk i den privates daglige liv og ikke som et investeringsobjekt eller betalingsmiddel, vil unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a, etter vår vurdering kunne komme til anvendelse. Et tenkt eksempel kan være et digitalt bilde til bruk i et privat hjem, hvor bildet i seg selv ikke har noen vesentlig verdi, men fordi det er gjort til en NFT vil verdien ligge i den digitale koden og ikke i objektet den er knyttet til. I et slikt tilfelle er det koden som kartlegger opphavsrett og dermed gir verdi. Dette eksemplet fordrer at det digitale bildet ikke er ment som et investeringsobjekt eller betalingsmiddel, men kun å være til dagligdags privat bruk.

---

¹⁵⁹ Zimmer (2021) s.276.

¹⁶⁰ Skatteetaten (u.å.b).

Basert på ovenstående drøftelse, mener vi unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav a vil kunne komme til anvendelse for enkelte type NFTer der hvor verdien i vesentlig grad ligger i selve koden og hvor den ikke er ment som et investeringsobjekt eller betalingsmiddel.

Skatteloven § 9-3 (1) bokstav b

Stablecoins er som tidligere nevnt nesten helt eller delvis bundet til utenlandsk valuta som for eksempel USD. Forholdet mellom stablecoins og kursen til underliggende valuta er imidlertid foreløpig ikke et 1:1-forhold. Et 1:1-forhold oppstår ikke før tilliten i markedet til stablecoinen er fullstendig. Siden poenget er å holde kursen lik som en ordinær valuta, vil en forbruker ikke forvente en økning i prisen. Når forventning om å øke verdien på investeringen ikke er der, kan det heller ikke være en risiko for tap på investeringen fordi markedsprisen blir under den underliggende verdien. Dersom teknologien og tilliten i markedet utvikler seg i retning av et komplett 1:1-forhold med en ordinær valuta som for eksempel USD, vil sktl. § 9-3 (1) bokstav b etter vår vurdering komme til anvendelse. I skrivende stund (juni 2022) finnes det ingen kjente kryptovaluta hvor man har et komplett 1:1-forhold med en underliggende ordinær valuta. For at sktl. § 9-3 (1) bokstav b skal komme til anvendelse ved kryptovaluta, mener vi at den aktuelle kryptovalutaen må inneha egenskaper som gjør at den til enhver tid følger kurssvingninger i den underliggende valutaen.

Det synes vanskelig å argumentere for at formålet med sktl. § 9-3 (1) bokstav b er noe annet enn å unnta beskatning av kurssvingninger ved investering i turistvaluta for privatpersoner. Dette med forbehold om at formålet med investeringen og realiseringen utelukkende er normal handel ved turisme. For at handel av for eksempel en kaffe med betaling i kryptovaluta på reise skal falle inn under unntaket i sktl. § 9-3 (1) bokstav b, fordrer dette som nevnt at den aktuelle kryptovalutaen til enhver tid følger kurssvingningene i den underliggende valutaen. I tillegg må formålet være gjennomføring av betalinger ved for eksempel normal turisme og ikke en langsiktig investering. Dersom privatpersonen kjøper mengder kryptovaluta med formål om å tjene på kurssvingninger, vil ikke unntaket sktl. § 9-3 (1) bokstav b komme til anvendelse. Dette vil heller ikke være gjeldende hvis privatpersoner kjøper større mengder utenlandsk valuta med samme formål. Stablecoins er per juni 2022 etter vår

vurdering den kryptovalutaen med egenskaper nærmest en slik kryptovaluta. Det er ikke utenkelig at en slik kryptovaluta i nærmeste fremtid vil kunne komme på markedet og at unntaket dermed vil kunne komme til anvendelse.

7.1.3 Beskatning av ulike type kryptovaluta

Som tidligere presentert legger rettskildene føringer for skattemessig likebehandling av alle typer kryptovaluta. Vi presenterte i kapittel 3 egenskaper ved de kryptovaluta vi anser å være de mest sentrale. Det fremkommer av presentasjonen at de ulike kryptovalutaene til dels har ulike egenskaper og bruksområder. Ulike egenskaper mener vi taler for ulik skattemessig behandling.

Slik skatteloven er i dag og med de føringer myndighetene har lagt, skal all kryptovaluta klassifiseres som formuesobjekt og beskattes for hver enkelt transaksjon. Spørsmålet er om dagens praksis er hensiktsmessig.

Som presentert i delkapittel 7.2.2 mener vi at enkelte NFTer og potensielt enkelte stablecoins vil kunne omfattes av unntak for beskatning. For at stablecoins med grunnlag i sktl. § 9-3 (1) bokstav b skal kunne unntas for beskatning, mener vi det vil avhenge av at den er bundet til en underliggende valuta som for eksempel USD. Stablecoins som eksempelvis er låst til prisen av råolje, mener vi ikke vil kunne gå inn under unntaket da prisen på råolje til dels styres av helt andre mekanismer enn en offisiell valutakurs.

Fastsettelse av kursen på bitcoin og altcoins mener vi er såpass forskjellig fra ordinær valuta og til dels stablecoins bundet til en ordinær valuta at det ikke er grunnlag for å argumentere for at disse skal kunne unntas fra beskatning hjemlet i sktl. § 9-3 (1) bokstav b. Etter vår vurdering synes det likevel lite hensiktsmessig at bitcoin og enkelte altcoins skal skattlegges for hver transaksjon. At bitcoin og altcoins skal klassifiseres som et skattepliktig formuesobjekt, mener vi er hensiktsmessig. Dette for eksempel på lik linje med annen bankbeholdning. For hver enkelt transaksjon, mener vi bitcoin og altcoins med tilsvarende egenskaper som bitcoin, skattemessig bør behandles ut fra om formålet er å være et betalingsmiddel eller et investeringsobjekt. I dagens lovverk er det etter vår vurdering ingen hjemmel for å unnta transaksjoner med bitcoin og altcoins fra beskatning. Forskjellig skattemessig behandling av de to nevnte kryptovalutaene krever etter vår vurdering en lovendring. Vi vil i kapittel 7.3 gå nærmere inn på dette.

7.1.4 Andre myndigheters praksis

Oppgaven reiser spørsmålet vedrørende behandling av kryptovaluta etter norsk skatterett. Hvorvidt internasjonale skattemyndigheters vurdering har betydning for norsk rettskildelære i sin alminnelighet er et omdiskutert tema.¹⁶¹ Eksempelvis kan avgjørelser fra EU-domstolen trekkes frem som betydningsfulle.¹⁶² Selv om graden av betydning er omstridt, synes det naturlig for vår oppgave å vise til hvordan enkelte andre lands skattemyndigheter behandler kryptovaluta.

Kryptovaluta er et relativt nytt fenomen. En kartlegging av hovedtrekkene ved den skatterettslige behandlingen av kryptovaluta i enkelte andre land, er etter vår vurdering interessant vedrørende spørsmålet om hensiktsmessigheten av norske skattemyndigheters vurderinger. Som eksempler på andre skattemyndigheters vurderinger, har vi valgt å se til EØS-landene Danmark, Sverige og Tyskland. I tillegg har vi tatt med stormakten USA.

Danmark

I likhet med det norske rettskildebildet er ikke kryptovaluta direkte regulert i dansk skattelovgivning. Skatterådet i Danmark har de senere årene lagt føringer for at kryptovaluta er et formuesobjekt hvor inntekter/tap ved realisering er skattepliktig/fradragsberettiget.¹⁶³ Vurdering av mining inntekter/kostnader vurderes noe forskjellig fra de føringer skattemyndighetene i Norge har lagt. Skatterådet i Danmark klassifiserer inntekter fra mining som hobbyvirksomhet.¹⁶⁴ Dette innebærer at inntekter er skattepliktige, mens tap ikke er fradragsberettiget. I motsetning til norsk skattelovgivning er formuesobjekter fritatt beskatning utenfor virksomhet etter dansk skatterett, jf. Statsskatteloven § 5 (1) bokstav a.

Sverige

Kryptovaluta er ikke direkte regulert i svensk skattelovgivning, men rettspraksis har der slått fast at kryptovaluta skattemessig ikke skal klassifiseres som utenlandsk valuta eller verdipapirer, men som andre eiendeler.¹⁶⁵ Dette innebærer at inntekter/tap ved realisering er skattepliktig/fradragsberettiget. I motsetning til

---

¹⁶¹ Boe (2021) s.598.

¹⁶² Boe (2021) s.601.

¹⁶³ Skat (2022).

¹⁶⁴ Skat (u.å.).

¹⁶⁵ Högsta förvaltningsdomstolens dom den 4 december 2018, mål nr 2674-18.

Norge, har ikke Sverige formuesskatt og et spørsmål vedrørende formuesbeskatning er derfor ikke aktuelt.

Tyskland

Beskatning av kryptovaluta er ikke direkte regulert i tysk skattelov. I mai 2022 publiserte det føderale finansdepartementet nye veiledende uttalelser vedrørende beskatning av kryptovaluta.¹⁶⁶ Kryptovaluta klassifiseres i Tyskland som en virtuell eiendel. Vedrørende spørsmålet om beskatning ved realisering for privatpersoner, skiller tyske myndigheters vurdering fra norske. I Tyskland fritas skattyter skatt på gevinst fra kryptovaluta dersom gevinsten holdes i over ett år.¹⁶⁷ For virksomhet beskattes kryptovaluta ved realisering.¹⁶⁸

USA

Amerikanske skattemyndigheter klassifiserer kryptovaluta som en eiendel under kategorien «property», hvor gevinst/tap er skattepliktig/fradragsberettiget.¹⁶⁹ USA har ikke formuesskatt og spørsmålet vedrørende formuesbeskatning er ikke aktuelt. Regelverket følger «notice 14-21».¹⁷⁰

Oppsummering

Danmark, Sverige, Tyskland og USA klassifiserer i likhet med Norge kryptovaluta som en eiendel. Videre omhandles ikke kryptovaluta direkte i lovgivningen. Beskatning etter norsk rett skiller seg her fra nevnte land, da kryptovaluta i Norge klassifiseres som et formuesobjekt som skal formuesbeskattes både i og utenfor virksomhet. Vedrørende spørsmålet om beskatning ved realisasjon og transaksjoner med kryptovaluta, skiller Tyskland seg fra de øvrige landene.

7.1.5 Konklusjon vedrørende spørsmålet om skatterettslig klassifisering

Oppgavens problemstilling er todelt. Den første delen reiser spørsmålet vedrørende om kryptovaluta er hensiktsmessig klassifisert skatterettslig. Vi har gjennom oppgaven presentert rettskildebildet slik det foreligger i dag. Videre har

---

¹⁶⁶ Bundesministerium der Finanzen (2022a).

¹⁶⁷ Bundesministerium der Finanzen (2022b).

¹⁶⁸ Bundesministerium der Finanzen (2022b).

¹⁶⁹ IRS (u.å.).

¹⁷⁰ IRS (2014).

vi drøftet hensiktsmessigheten av innholdet i rettskildene, dagens praksis og fremstilt våre vurderinger. Basert på nevnte gjennomgang og drøftelse, er vår vurdering at kryptovaluta i skrivende stund (juni 2022) er hensiktsmessig klassifisert skatterettslig som et formuesobjekt. Videre konkluderer vi med at det i enkelte tilfeller vil kunne være grunnlag for å unnta kryptovaluta fra beskatning og at skattlegging av hver enkelt transaksjon i enkelte tilfeller er lite hensiktsmessig. Videre i kapitlet presenterer vi hvordan rettskildebildet knyttet til beskatning av kryptovaluta kan se ut i fremtiden.

7.2 Rettskildebildet i fremtiden

Vi har tidligere i dette kapitlet og i oppgaven generelt belyst og drøftet gjeldene rettskildebilde, samt trukket frem våre vurderinger. Formålet med denne oppgaven er å gi leser en oversikt over dagens rettskildebilde, samt fremheve sider av dagens føringer og praksis vi mener det kan være hensiktsmessig å endre. Et sentralt spørsmål er om det foreligger et behov for lovendring eller endring av forskrift som direkte omfatter beskatning av kryptovaluta.

Det følger av legalitetsprinsippet at myndighetene ikke kan gjøre inngrep overfor individuelle borgere uten hjemmel i lov.¹⁷¹ Som drøftet tidligere i oppgaven synes det etter vår vurdering å være et behov for ulik skatterettslig behandling av kryptovaluta med ulike egenskaper og formål. Dette spesielt knyttet til bitcoin og enkelte altcoins som brukes som betalingsmiddel på lik linje med andre ordinære betalingsmidler. Som tidligere drøftet, finnes det i dag ingen hjemmel i skatteloven eller dens forskrift som muliggjør dette.

Dagens regelverk er etter vår oppfatning delvis til hinder for de som ønsker å benytte kryptovaluta som et betalingsmiddel på linje med andre type betalingsmidler. Som drøftet tidligere i oppgaven mener vi det kan være hensiktsmessig å gi unntak fra beskatning for kryptovaluta med likhetstrekk som ordinær utenlandsk valuta som benyttes til betalinger på lik linje med andre betalingsmidler.

Stadig flere utsalgssteder og andre bedrifter har de senere årene innført bitcoin som godkjent betalingsmiddel. Å unnta bitcoin og enkelte altcoins for beskatning

---

¹⁷¹ Naas (2017) s.76.

av gevinst/tap for hver enkelt transaksjon, mener vi åpner for bruk på lik linje med annen turistvaluta. Dette med forbehold om at transaksjonene utelukkende er ment som et betalingsmiddel og ikke som et investeringsobjekt. I praksis kan dette for eksempel løses ved å klassifisere bitcoin og enkelte altcoins som brukes innen et bestemt tidsintervall etter ervervelse, som et betalingsmiddel. De som ikke brukes innen dette tidsintervallet kan klassifiseres som et investeringsobjekt. En fordel ved å senke terskelen for bruk av kryptovaluta, kan være å gi forbruker et reelt digitalt betalingsalternativ til tradisjonelle betalingssystemer. For eksempel vil tradisjonelle betalingsløsninger med kontopenger være utsatt for ekstern risiko som ved bankkriser. Kryptovaluta som bitcoin er ikke direkte utsatt for en slik ekstern risiko. Videre kan kryptovaluta være et positivt betalingsalternativ for å bidra til at verdier går dit de er ment ved betalinger i områder preget av korrupsjon.

Et viktig moment ved spørsmålet om behov for lovendring, er utviklingen i kryptovalutamarkedet og teknologien bak kryptovaluta. I samtale med skatteetaten trekkes det frem at de på sikt vil vurdere om det er behov for en lovendring.¹⁷² Men en lovendring tar tid, og med tanke på den raske hastigheten i utviklingen i teknologi og marked som har vært de siste årene, kan et fremmet forslag til lovendring være utdatert lenge før det vedtas. Skattemyndighetene er derfor avventende med å fremme et forslag til lovendring vedrørende kryptovaluta. Veiledende uttalelser benyttes i mellomtiden for oppdateringer vedrørende beskatning av kryptovaluta. Et annet viktig moment er de ulike reguleringsforslagene som er oppe til vurdering i EU og OECD. Vedtak av regelverk internasjonalt vedrørende kryptovaluta vil kunne påvirke norsk lovgivning.

7.2.1 Skattefri formue

Et av fritakene i skatteloven som ved arbeidet med denne oppgaven har fått vår interesse, er sktl. § 4-21 om skattefrihet for innskuddskonti med småbeløp. Paragrafen inneholder forskriftshjemmel til å i forskrift fastsette skattefrihet ved fastsettelse av skattepliktig formue for småbeløp på innskuddskonti. Det foreligger i skrivende stund (juni 2022) ingen forskrift til nevnte paragraf. Et interessant spørsmål er om paragrafen i fremtiden vil kunne anvendes for små

---

¹⁷² Skatteetaten.

beholdninger av kryptovaluta. Skatteloven har ingen egen definisjon av «innskuddskonti». Det er nærliggende å anta at lovgiver med «innskuddskonti» viser til ordinære bankkonti. Ved en forskriftsendring til sktl. § 4-21 vil paragrafen likevel kunne tenkes å omfatte små beholdninger av kryptovaluta. Slik rettskildebildet foreligger i dag, skal alle beholdninger av kryptovaluta rapporteres som skattepliktig formue i skattemeldingen. Ved å innføre et fritak for beskatning av små beholdninger, vil dette kunne lette arbeidet med skattemessig rapportering for skattyter som for eksempel av en liten beholdning kryptovaluta ment for kjøp av enkeltvarer på reise. Videre vil ubevisst skatteunndragelse av små beløp knyttet til beholdninger i kryptovaluta kunne reduseres og muligens elimineres.

Et moment som per juni 2022 imidlertid taler mot en slik forskriftsendring, er myndighetens ønske og behov for et så fullstendig datagrunnlag for nordmenns beholdninger av kryptovaluta som mulig. Det finnes som tidligere nevnt ingen fullstendig måte å samle inn tredjepartsopplysninger om beholdninger i og transaksjoner med kryptovaluta. Innrapporterte tall via skattemeldingen er et viktig verktøy for å få så god oversikt som mulig over mengden kryptovaluta som oppbevares av norske skattytere.

7.3 Kryptovaluta og skatteunndragelse

I kapittel 6 redegjør vi for hvilke måter kryptovaluta utfordrer myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse. Som presentert fremstår egenskaper ved kryptovaluta knyttet til anonymitet og sporbarhet som utfordrende for myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse knyttet til kryptovaluta. Dette til tross for at transaksjoner med kryptovaluta kun delvis er anonymt. Spesielt grenseoverskridende transaksjoner synes å utfordre myndighetenes kontrollmuligheter. Både i EU og OECD jobbes det med å få på plass regelverk som vil regulere kryptovalutamarkedene internasjonalt. Mange av disse reguleringsinitiativene vil sannsynligvis innføres og dermed også med stor sannsynlighet lette norske myndigheters muligheter til å avdekke skatteunndragelse. Dette være seg i form av både bevisste og ubevisste handlinger.

Nye reguleringer av markedene vil antakelig være svært positivt for myndighetenes muligheter til å avdekke skatteunndragelse. På den annen side vil reduksjon av anonymitet og sporbarhet kunne være negativt for lovlidige aktører som benytter kryptomarkedet nettopp for å ivareta anonymitet ved transaksjoner. Dette kan for eksempel gjelde aktører i geografiske områder som er sterkt preget av korrupsjon. I slike områder kan det være behov for alternative måter å overføre midler på. Dette for å unngå at midlene havner i hendene til korrupte myndigheter. Dette kan også tenkes å gjelde personer som av sikkerhetshensyn trenger å verne om personlige økonomiske opplysninger for innsyn fra myndighetene.

De positive sidene ved anonymitet sett i sammenheng med bekjempelse av korrupsjon, trekkes blant annet frem av en stor aktør som FN. FN påpeker at kryptovaluta grunnet dets transparens kan være et viktig bidrag til finansiell kontroll i geografiske områder med høy grad av korrupsjon.¹⁷³ For eksempel kan dette knyttes til at øremerkede midler til sårbare grupper kommer frem til enkeltmenneskene og ikke havner i uønskede hender. Å redusere eller fjerne anonymiteten, vil dermed kunne ha negativ påvirkning på den muligheten kryptovaluta i dag har til å forhindre korrupsjon i enkelte geografiske områder.

Anonymitet og sporbarhet knyttet til kryptovaluta har spesielt i 2022 fått mye oppmerksomhet i lys av krigen i Ukraina. Ukrainske myndigheter og frivillige organisasjoner har åpnet for bruk av kryptovaluta for å støtte militære og sivile operasjoner.¹⁷⁴ På den annen side har transaksjoner med kryptovaluta blitt trukket frem som en metode for russiske myndigheter for å omgå sanksjoner.

Vår vurdering er at det tydelig synes å være et behov for sterkere regulering for å unngå hvitvasking, herunder hvitvasking knyttet til skatteunndragelse. Samtidig bør reguleringen ivareta de behov sårbare lovlidige grupper har for å kunne utføre anonyme transaksjoner. Det å fjerne anonymitet og muliggjøre full sporbarhet ved transaksjoner i kryptovaluta vil kunne ha negative konsekvenser for lovlidige skattepliktige med behov for anonymitet. Samtidig vil det mulig kunne åpne opp for utvikling av ny teknologi som kan muliggjøre anonyme overføringer av midler.

---

¹⁷³ United Nations (2021).

¹⁷⁴ Norges Bank (2022) s. 25.

Et annet sentralt moment i fremstillingen av myndighetenes mulighet til å avdekke skatteunndragelse, er etter vår vurdering som fremstilt i kapittel 6 mangel av forhåndsutfylling av skattemeldingen. Dette spesielt knyttet til ubevisst skatteunndragelse. Vi presenterte i kapittel 6 hvordan nye reguleringer i EU og OECD vil kunne påvirke utfylling av skattemeldingen, samt en fremstilling av hvordan blokkjedeteknologi potensielt kan brukes til innhenting av informasjon for forhåndsutfylling av skattemeldingen.

7.4 Kryptovalutens fremtid

Et sentralt spørsmål vedrørende kryptovaluta generelt er om den har kommet for å bli. Som en avslutning på vår oppgave ønsker vi å peke på hvordan vi tror kryptovalutamarkedet vil kunne se ut i fremtiden, samt redegjøre for konkurrerende alternativ og kryptovaluta i et bærekraftperspektiv.

7.4.1 Regulering av kryptovalutamarkedet i fremtiden

Vi har tidligere i oppgaven tatt for oss det internasjonale pågående arbeidet med regulering av kryptovalutamarkedet. Det er i løpet av de nærmeste årene forventet å skje store endringer knyttet til reguleringen. Dette vil antakelig være svært positivt for bekjempelse av hvitvasking, herunder knyttet til skatteunndragelse, og annen type kriminalitet knyttet til kryptovaluta. Videre vil det kunne være positivt for bekjempelse av de trusler mot finansiell stabilitet økt bruk av kryptovaluta kan medføre.

For fremtidens kryptovalutamarked er spørsmålet om de reguleringsforslag som foreligger per juni 2022 bare er starten på en lengre rekke reguleringer som potensielt vil kunne bremse og fjerne deler av markedet. Som tidligere beskrevet er den anonymitet kryptovaluta tilbyr et sentralt moment for flere av de som investerer i og bruker kryptovaluta som betalingsmiddel. Selv om anonymitet ofte assosieres med kriminalitet, er det også lovlydige brukere av kryptovaluta som ønsker og har behov for anonymitet. Dette kan for eksempel være kryptovaluta som betalingsmiddel for å unngå å utgi sensitiv personinformasjon som kan komme på avveie.

7.4.2 *Alternative digitale betalingsmetoder*

Desentralisert finans har som tidligere nevnt vokst frem som et alternativ til tradisjonelle betalingssystemer og en utfordrer til kryptovaluta. Som et resultat av avtakende bruk av kontanter og økt bruk av desentralisert finans ved blant annet kryptovaluta, jobber i dag flere lands sentralbanker med utredning av digitale sentralbankpenger (heretter DSP).¹⁷⁵ Blant disse er Norges Bank. De fleste sentralbanker som tester ut tekniske løsninger for DSP, benytter elementer av desentralisert teknologi i form av at de tekniske løsningene baserer seg på et token design.¹⁷⁶ DSP innehar dermed flere av de samme egenskapene som kryptovaluta. DSP kan fremstå som et alternativ til kryptovaluta som digital betalingsløsning.

Det er imidlertid flere forskjeller mellom DSP og kryptovaluta. En av de største forskjellene er at DSP utstedes elektronisk av et lands sentralbank, og dermed ikke innehar evnen til den anonymiteten kryptovaluta og kontanter tilbyr. Norges Bank definerer DSP som «allment tilgjengelig elektroniske penger utstedt av sentralbanken i den offisielle pengeenheten»¹⁷⁷. Argumenter som taler for å innføre DSP, er et digitalt kredittrisikofritt alternativ til kontanter.¹⁷⁸ Digitale betalingsløsninger som tradisjonelle kontopenger og kryptovaluta, innehar risiko i forskjellige former. Kontopenger innehar kredittrisiko ved at banken innskuddet er gjort i kan gå konkurs. Kryptovaluta innehar på mange måter en uendelig risiko da det her ikke eksisterer fordring på en motpart.

DSP fremstår som løsningen på et risikofritt digitalt betalingsmiddel. Fordeler som kan trekkes frem ved både DSP og kryptovaluta som digitale betalingsmidler er at man kan utføre raske, kostnadsbesparende overføringer over landegrensene, og man trenger ikke opprette en bankkonto for å utføre betalinger. I tillegg kan de fungere som et alternativ dersom lokalbanken for eksempel angripes av et virus og blir satt ut av drift over en periode.

DSP muliggjør fullt sporbare digitale transaksjoner, noe som er en fordel for myndighetene ved spørsmålet om beskatning. Som et alternativ til kryptovaluta, vil digitale sentralbankpenger bedre myndighetenes mulighet til å avdekke

---

¹⁷⁵ Framstad (2021).

¹⁷⁶ Norges Bank (2021) s.32.

¹⁷⁷ Norges Bank (2020).

¹⁷⁸ Norges Bank (2018) s. 4.

skatteunndragelse. Samtidig vil den antakelig grunnet sin sporbarhet beskytte mot hvitvasking. DSP fremstår dermed som et godt digitalt alternativ til kryptovaluta på mange områder. Den største forskjellen er allikevel anonymitet og sporbarhet. Da DSP utstedes av sentralbanken, innehar den ikke egenskaper til å være mindre sporbare og anonyme på linje med kryptovaluta. Disse egenskapene kan som nevnt være av interesse for flere deler av verdens befolkning for bekjempelse av korrupsjon. Forskjellen i anonymitet og sporbarhet reiser spørsmål ved om DSP faktisk er et reelt alternativ for de som i dag benytter kryptovaluta som betalingsmiddel.

7.4.3 Kryptovaluta i et bærekraftperspektiv

Bærekraft ved dimensjonene klima og miljø, økonomi og sosiale forhold er viktige stikkord knyttet til spørsmålet om kryptovaluta er fremtiden. Det er allment kjent at kryptovaluta har mottatt mye kritikk sett i sammenheng med bærekraftig utvikling. Dette blant annet sett i sammenheng med at kryptovaluta per transaksjon er svært energikrevende. Stortinget la den 18.mars 2022 frem et representantforslag om å forby energiintensiv utvinning av kryptovaluta i Norge.¹⁷⁹ Argumenter som i representantforslaget trekkes frem er at mining av kryptovaluta er ekstremt energikrevende, at det er en trussel mot måloppnåelse av Norges klimamål, at det bygger opp under et system utenfor demokratisk kontroll og at kryptovaluta tilrettelegger for kriminalitet, hvitvasking og skatteflukt.

FN presenterte på sin hjemmeside i juni 2021 sitt syn på kryptovaluta sett i sammenheng med bærekraftig utvikling.¹⁸⁰ FN peker i artikkelen på det enorme energiforbruket knyttet til teknologien som den største hindringen som må overvinnes. FN peker i artikkelen videre på at energiforbruket må sees i sammenheng med at fossilt drivstoff fortsatt utgjør en stor andel av verdens energiforbruk og at kryptovaluta dermed delvis er ansvarlig for klimagassutslipp og klimaendringene.

FN trekker imidlertid også i artikkelen frem flere positive sider ved kryptovaluta sett i sammenheng med bærekraftig utvikling. Dette spesielt i regioner med høy grad av korrupsjon. Et viktig moment som trekkes frem er at kryptovaluta kan

---

¹⁷⁹ Stortinget (2022).

¹⁸⁰ De forente nasjoner (2021).

være med på å bidra til finansiell kontroll grunnet dens transparens. Dette kan for eksempel knyttes til at øremerkede midler til sårbare grupper kommer frem til enkeltmenneske og at de ikke havner uønskede steder.

Dersom man klarer å utvikle nye, mindre energikrevende metoder for utvinning av kryptovaluta, kan man stå igjen med en teknologi som etter FNs syn kan spille en positiv rolle i arbeidet med bærekraftig utvikling. FN viser i sin artikkel til at det er et ønske blant flere store aktører innen kryptovaluta om at energien som benyttes til utvinning skal være karbonfri.

En bærekraftig utvikling bør ivareta behovene til dagens befolkning, men også sikre neste generasjoners muligheter til å dekke sine behov. Dette innebærer blant annet en økonomi som sikrer gode levekår i dag og for kommende generasjoner. Er kryptovaluta med på å sikre en bærekraftig økonomi? Svaret på spørsmålet blir en skjønnsmessig vurdering med grunnlag i kjente positive og negative sider ved kryptovaluta.

Som nevnt tidligere bruker de største kryptovalutaene som bitcoin og ethereum proof-of-work-metoden som konsensusmekanisme. Jo mer regnekraft som benyttes ved mining av slik type kryptovaluta, jo sikrere blir den. Mer regnekraft betyr mer forbruk av energi. Det fremkommer tydelig av tilgjengelige rapporter og uttalelser fra større anerkjente organisasjoner at måten denne type kryptovaluta utvinnes på i dag, er svært energikrevende og kan være en trussel mot klimaet. Det synes for oss ganske klart at man er avhengig av å finne mer energieffektive måter å utvinne kryptovaluta på, for at dette i fremtiden skal kunne være et bærekraftig alternativ.

Videre er det som nevnt tidligere flere problemstillinger knyttet til kryptovaluta sett i sammenheng med korrupsjon, hvitvasking og skatteunndragelse. Disse må alle anses å være trusler mot de ulike dimensjonene av bærekraft.

Viktige momenter som trekker i retning av at kryptovaluta kan være et bærekraftig alternativ, er transaksjoner med kryptovaluta i områder preget av politisk og økonomisk uro. I slike områder kan overføringer i kryptovaluta være et sikrere alternativ enn overføring i lokal valuta. Dette kan for eksempel være snakk om overføringer av øremerkede midler til bistandsarbeid i utviklingsland sterkt preget av korrupsjon og politisk uro. Lokale myndigheter vil ikke kunne

kontrollere slike overføringer. Kryptovaluta kan med andre ord bli et viktig middel ved bekjempelse av blant annet fattigdom.

8. Litteraturliste

Direkte kommunikasjon

Skatteetaten Møte med Skatteetaten 14.06.2022 for å diskutere skatterettslig klassifisering og regulering av kryptovaluta.

Litteratur

- Boe (2021) Boe, Erik Magnus. *Rettskildelære under debatt*. 2.utg., Oslo: Universitetsforlaget, 2021.
- Folkvord (2021) Folkvord, Benn, Eivind Furuseth og Ole Gjems-Onstad. *Norsk bedriftsskatterett*. 11.utg., Oslo: Gyldendal, 2021.
- Høgberg (2019) Høgberg, Alf Petter og Jørn Øyrehagen Sunde. *Juridisk metode og tenkemåte*. Oslo: Universitetsforlaget, 2019.
- Meholm (2018) Meholm, Lasse. *Kryptovaluta, Bitcoin, ICOer og blockchain*. Oslo: Hegnar Media, 2018.
- Meholm (2021) Meholm, Lasse. *Bitcoin, blokkjedeteknologi og nye smarte penger*. Oslo: Hegnar Media, 2021.
- Naas (2017) Naas, Henning mfl. *Norsk internasjonal skatterett*. 2.utg., Oslo: Universitetsforlaget, 2017.
- Skatteetaten (2021) Skatteetaten. *Skatte-ABC*. 4.utgave., Oslo: Skattedirektoratet, 2021.
- Zimmer (2019) Zimmer, Frederik. *Bedrift, selskap og skatt. Skattlegging av næringsdrivende, selskaper og eiere*. 7. utg., Oslo: Universitetsforlaget, 2019.
- Zimmer (2020) Zimmer, Frederik. *Skatteparadis*. Oslo: Universitetsforlaget, 2020.
- Zimmer (2021) Zimmer, Frederik. *Lærebok i skatterett*. 9. utg., Oslo: Universitetsforlaget, 2021.

Nettsider

- Adebajo (2021) Adebajo, Babafemi. «Deutsche Bank: Bitcoin, Ethereum Are Digital Gold and Silver.» (28.09.2021)
<https://www.coinspeaker.com/bitcoin-ethereum-digital-gold-silver/> hentet 11.05.2022
- Aker ASA (2022) Aker ASA. «Årsrapport 2021» (24.03.2022)
<https://akerasa.ams3.cdn.digitaloceanspaces.com/annual-reports/Aker-ASA-%C3%85rsrapport-2021.pdf> hentet 02.06.2022
- Bergsholm (2022) Bergsholm, Herman. «Hva er en stablecoin og hvordan fungerer det?» (18.02.2022)
<https://firi.com/no/kryptovaluta/stablecoin-dai/hva-er-stablecoins> hentet 16.05.2022
- Binance academy (2021) Binance academy. «What Are NFT Games and How Do They Work?» (2021)
https://academy.binance.com/en/articles/what-are-nft-games-and-how-do-they-work?utm_campaign=googleadsxacademy&utm_source=googleadwords_int&utm_medium=cpc&ref=HDYAHEES&gclid=CjwKCAjwsJ6TBhAIEiwAfl4TWMo8fZSEypQe1RiLli4Mchk-ZeJaDmkIxRYoUZIFa57JpatRmbvLvBoC_BwQAvD_BwE Hentet 31.05.2022
- Binance academy (2022) Binance academy. «Blockchain.» (2022)
https://academy.binance.com/en/glossary/blockchain?utm_campaign=googleadsxacademy&utm_source=googleadwords_int&utm_medium=cpc&ref=HDYAHEES&gclid=Cj0KCQjw-daUBhCIARIsALbkjSaKKE8JcLzO1M5JnhgmnCAiluKAhqA8pJo7cHMRS7O_Pf7Unbfpfz4aA11MEALw_wcB hentet 31.05.2022
- Bitstamp (2021) Bitstamp. «What determines the price of cryptocurrencies?» (18.05.2022)
<https://blog.bitstamp.net/post/what-determines-the-price-of-cryptocurrencies/> hentet 28.06.2022
- Bundesministerium der Finanzen (2022a) Bundesministerium der Finanzen. «Einzelfragen zur ertragsteuerrechtlichen Behandlung von virtuellen Währungen und sonstigen Token.» (10.05.2022)

https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/BMF_Schreiben/Steuerarten/Einkommensteuer/2022-05-09-einzelfragen-zur-ertragsteuerrechtlichen-behandlung-von-virtuellen-waehrungen-und-von-sonstigen-token.pdf?__blob=publicationFile&v=2 hentet 30.06.2022

- Bundesministerium der Finanzen (2022b) Bundesministerium der Finanzen. «Bundesministerium der Finanzen veröffentlicht BMF-Schreiben zur Ertragsbesteuerung von virtuellen Währungen und sonstigen Token.» (11.05.2022)
<https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Pressemitteilungen/Finanzpolitik/2022/05/2022-05-11-ertragsbesteuerung-von-virtuellen-waehrungen.html> hentet 30.06.2022
- Cascone (2021) Cascone, Sarah. «Sotheby's Is Selling the First NFT Ever Minted – and Bidding starts at \$100»
<https://news.artnet.com/market/sothebys-is-hosting-its-first-curated-nft-sale-featuring-the-very-first-nft-ever-minted-1966003> hentet ut 12.06.2022
- Clark (2022) Clark, Mitchell. «NFTs, Explained.» (06.06.2022)
<https://www.theverge.com/22310188/nft-explainer-what-is-blockchain-crypto-art-faq> hentet 15.06.2022
- Coinbase (2022) Coinbase. «What is Bitcoin?» (u.å.)
<https://www.coinbase.com/learn/crypto-basics/what-is-bitcoin> hentet 22.04.2022
- Corda (u.å.) Corda. «Why Corda.» (u.å.) <https://www.corda.net/why-corda/> hentet 31.05.2022
- Cryptopedia (2021) Cryptopedia. «Real-World» Use Cases for Smart Contracts and dApps.» (23.12.2021)
<https://www.gemini.com/cryptopedia/smart-contract-examples-smart-contract-use-cases> hentet 13.05.2022
- Dalsbø (2021) Dalsbø, Vidar Korsberg. «Derfor kan kryptovaluta være problematisk for bankene.» (27.04.2021)
<https://www.dnb.no/dnbnyheter/no/samfunn/derfor-kan->

kryptovaluta-vaere-problematisk-for-bankene hentet
04.06.2022

De forente nasjoner (2021) De forente nasjoner. «A ‘pointless way of using energy’?» (20.06.2021)
<https://news.un.org/en/story/2021/06/1094362> hentet
04.06.2022

Dossett (2022) Julian Dossett. «Are Cryptocurrency Transactions Actually Anonymous?». (07.06.2022)
<https://www.cnet.com/personal-finance/crypto/is-bitcoin-really-anonymous/> hentet 23.06.2022

Ethereum.org (u.å.) Ethereum.org. «What is Ethereum?» (u.å.)
<https://ethereum.org/en/what-is-ethereum/> Hentet ut
13.05.2022

Ethereum.org (2022) Ethereum.org. «Introduction to smart contracts.» (06.06.2022)
<https://ethereum.org/en/developers/docs/smart-contracts/>
hentet 13.05.2022

European Commission (2020) European Commission. «Proposal for a regulation of the european parliament and the council on Markets in Crypto-assets, and amending Directive (EU) 2019/1937.» (24.09.2020) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020PC0593> hentet
30.06.2022

European Parliament (2022a) European Parliament. «Crypto assets: new rules to stop illicit flows in the EU.» (31.03.2022)
<https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20220324IPR26164/crypto-assets-new-rules-to-stop-illicit-flows-in-the-eu> hentet 03.06.2022

European Parliament (2022b) European Parliament. «Cryptocurrency danger and the benefits of EU legislation.» (01.04.2022)
<https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/econom>

y/20220324STO26154/cryptocurrency-dangers-and-the-benefits-of-eu-legislation hentet 06.06.2022

- EY (2019) EY GB. «EY helps WiV Technology accelerate fine wine investing with blockchain.» (2019)
https://www.ey.com/en_gl/news/2019/08/ey-helps-wiv-technology-accelerate-fine-wine-investing-with-blockchain
hentet 13.05.2022
- EY (2022) EY Norge. «Nå eier én av ti nordmenn krypto.» (2022)
https://www.ey.com/no_no/news/2022/03/na-eier-en-av-ti-nordmenn-krypto hentet 20.06.2022.
- Financial Times (u.å.) Financial Times. «NFTs: Identity in the metaverse.» (u.å.)
<https://www.ft.com/partnercontent/crypto-com/nfts-identity-in-the-metaverse.html> hentet 13.05.2022
- Finanstilsynet (2013) Finanstilsynet. «Advarsel til forbrukere – informasjon om virtuelle valutaer.» (2013)
<https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/nyheter/2013/adv-arsel-til-forbrukere---informasjon-om-virtuelle-valutaer/>
hentet 09.05.2022.
- Finanstilsynet (2021) Finanstilsynet. «Virtuelle valutatjenester.» (07.12.2021)
<https://www.finanstilsynet.no/konsesjon/virtuelle-valutatjenester/> Hentet 07.06.2022
- Finansavisen (2022) Finansavisen. «Nytt land satser på bitcoin.» (27.04.2022)
<https://finansavisen.no/nyheter/politikk/2022/04/27/7856678/nytt-land-satser-pa-bitcoin> hentet 23.06.2022
- Finra (2020) Finra. «3 Things to know About Stablecoins». (17.04.2020)
<https://www.finra.org/investors/insights/3-things-stablecoins> hentet 16.05.2022
- Flateland (2017) Flateland, Magnus mfl. «Skatt på virtuell valuta.» (2017)
<https://www.revregn.no/asset/pdf/2017/8-46-7.pdf> Hentet 26.05.2022

- Framstad (2021) Framstad, Anders Park. «Fordelene og ulempene med digitale sentralbankpenger.» (12.03.2021)
<https://kapital.no/reportasjer/naeringsliv/2021/03/12/7635975/fordelene-og-ulempene-med-digitale-sentralbankpenger>
 hentet 15.06.2022
- Frankenfield (2022) Frankenfield, Jake. «What is Altcoin?» (16.05.2022)
<https://www.investopedia.com/terms/a/altcoin.asp> hentet ut
 13.05.2022
- Fulton (2022) Fulton, RJ. «Crypto Token vs. Coin: What's the Difference?» (16.05.2022)
<https://www.howtogeek.com/799927/crypto-token-vs.-coin-whats-the-difference/> hentet ut 05.07.2022.
- Haar (2022) Haar, Ryan. «The 10 Most Popular Cryptocurrencies, and What You Should Know About Each Before You Invest» (07.06.2022)
<https://time.com/nextadvisor/investing/cryptocurrency/types-of-cryptocurrency/> hentet 09.05.2022
- Hauge (2021) Hauge, Harald og Jarle Schelander. «Kommentar til skatteloven». I *Norsk lovkommentar, Gyldendal Rettsdata* (2021) hentet 14.05.2022.
- Hayes (2022) Hayes, Adam. «What Happens to Bitcoin After All 21 Million Are Mined?» (05.03.2022)
<https://www.investopedia.com/tech/what-happens-bitcoin-after-21-million-mined/> hentet 06.05.2022.
- IBM (u.å.) IBM. «What is blockchain technology?» (u.å.)
<https://www.ibm.com/topics/what-is-blockchain> hentet
 31.05.2022.
- Investopedia (2021) Investopedia. «Fiat vs Representative Money: What's the Difference?» (14.09.2021)
<https://www.investopedia.com/ask/answers/041615/what->

- difference-between-fiat-money-and-representative-money.asp hentet 12.05.2022
- IFRIC (2019) IFRIC. «IFRIC Update June 2019» (12.06.2019)
<https://www.ifrs.org/news-and-events/updates/ifric/2019/ifric-update-june-2019/#8> hentet 08.05.2022
- IRS (u.å.) IRS. «Frequently Asked Questions on Virtual Currency Transactions.» (u.å.)
<https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/frequently-asked-questions-on-virtual-currency-transactions> hentet 27.06.2022
- IRS (2014) IRS. «Internal Revenue Bulletin: 2014-16.» (14.04.2014)
https://www.irs.gov/irb/2014-16_IRB#NOT-2014-21 hentet 27.06.2022
- Iversen (2021a) Iversen, Mona Lisa. «Bruk av kryptovaluta i kriminell virksomhet.» (24.08.2021) <https://www.okokrim.no/bruk-av-kryptovaluta-i-kriminell-virksomhet.6343555-411472.html> Hentet 25.05.2022
- Iversen (2021b) Iversen, Mona Lisa. «Hvitvasking.» (16.09.2021)
<https://www.okokrim.no/hvitvasking.422268.no.html>
Hentet 06.06.2022
- Jafar (2021) Jafar, Bilal. «Bitcoin Is Digital Gold and Ethereum Is Digital Silver, Says DB Analyst.» (27.09.2021)
<https://www.financemagnates.com/cryptocurrency/news/bitcoin-is-digital-gold-and-ethereum-is-digital-silver-says-db-analyst/> hentet 11.05.2022
- Jordheim (2022) Jordheim, Hams M. og Siv Dolmen. «Skatteetaten skal jakte kryptovaluta hos 300.000 nordmenn» (17.01.2022)
<https://e24.no/privatoekonomi/i/BjqgzE/skatteetaten-skall-jakte-kryptovaluta-hos-300000-nordmenn> hentet 05.06.2022

- Karlsen (2022a) Karlsen, Erlend. «Hva er Bitcoin mining, og hvordan fungerer det?» (2022) <https://aksjebloggen.com/bitcoin-mining/> hentet 09.05.2022.
- Karlsen (2022b) Karlsen, Erlend. «Hva er Krypto Staking, og Hvordan Fungerer det?» (14.04.2022) <https://aksjebloggen.com/krypto-staking/> hentet 09.05.2022
- Kaspersky (u.å.) Kaspersky (u.å.) «What is cryptocurrency and how does it work» (u.å.) <https://www.kaspersky.com/resource-center/definitions/what-is-cryptocurrency> hentet 05.07.2022
- Likos (2022) Likos, Paulina, Michael Adams og John Divine. «5 of the Best Stablecoins to Buy.» (12.05.2022) <https://money.usnews.com/investing/cryptocurrency/slideshows/what-is-the-best-stablecoin-list?slide=2> hentet 12.05.2022
- Monero (u.å.a) Monero. «What is Monero (XMR)?» (u.å.) <https://www.getmonero.org/get-started/what-is-monero/> hentet 30.05.2022
- Monero (u.å.b) Monero. «Stealth Adress» (u.å.) <https://www.getmonero.org/resources/moneropedia/stealthaddress.html> hentet 30.05.2022
- Monero (u.å.c) Monero. «Ring Signature» (u.å.) <https://www.getmonero.org/resources/moneropedia/ringsignatures.html> hentet 30.05.2022
- Monero (u.å.d) Monero. «Ring CT» (u.å.) <https://www.getmonero.org/resources/moneropedia/ringCT.html> hentet 30.05.2022
- Nettvett (2021) Nettvett. «Løsepengevirus.» (19.05.2021) <https://nettvett.no/losepengevirus/> hentet 08.06.2022
- Norges Bank (2018) Norges Bank. «Digitale sentralbankpenger.» (2018) <https://www.norges-bank.no/contentassets/166efadb3d73419c8c50f9471be26402/nbmemo-1-2018->

digitalesentralbankpenger.pdf?v=05/18/2018121951&ft=.pdf Hentet 13.05.2022

- Norges Bank (2020) Norges Bank. «Digitale sentralbankpenger.» (2020)
<https://www.norges-bank.no/tema/finansiell-stabilitet/digitale-sentralbankpenger/> Hentet 13.05.2022
- Norges Bank (2021) Norges Bank. «Digitale sentralbankpenger.» (2021)
<https://www.norges-bank.no/contentassets/554ee1f1ac53417d99d43708f5abbe14/norges-bank-memo-1-2021.pdf?v=06/07/2021092959&ft=.pdf> Hentet 12.05.2022
- Norges Bank (2022) Norges Bank. «Finansiell infrastruktur.» (2022)
https://www.norges-bank.no/contentassets/7437af41dbd94dbface9e7f0d231a3ba/finansiellinfrastruktur_2022.pdf?v=05/20/2022091846&ft=.pdf Hentet 10.06.2022
- NTB (2022) NTB. «Skatteetaten skjerper innsatsen mot skjulte kryptoverdier.» (15.01.2022)
[https://kommunikasjon.ntb.no/pressemelding/skatteetaten-skjerper-innsatsen-mot-skjulte-kryptoverdier-?publisherId=1726411&releaseId=17924094](https://kommunikasjon.ntb.no/pressemelding/skatteetaten-skjerper-innsatsen-mot-skjulte-kryptoverdier/?publisherId=1726411&releaseId=17924094) hentet 08.06.2022
- OECD (2022a) OECD. «Crypto-Asset Reporting Framework and Amendments to the Common Reporting Standard.» (22.03.2022-29.04.2022)
<https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/public-consultation-document-crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf> hentet 17.06.2022
- OECD (2022b) OECD. «Public Consultation Meeting on the Crypto-Asset reporting Framework and Amendments to the Common Reporting Standard.» (19.05.2022)

- <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/agenda-public-consultation-meeting-crypto-asset-reporting-framework-amendments-CRS.pdf> hentet 17.06.2022
- O'Sullivan (2022) Fergus O'Sullivan. «How Anonymous Is Bitcoin?» (25.01.2022) <https://www.howtogeek.com/741484/how-anonymous-is-bitcoin/> hentet 13.05.2022
- Perloth (2021) Perloth, Nicole, Erin Griffith og Katie Benner. «Pipeline Investigation Upends Idea That Bitcoin Is Untraceable.» (09.06.2021) <https://www.nytimes.com/2021/06/09/technology/bitcoin-untraceable-pipeline-ransomware.html> hentet 30.05.2022
- Regjeringen (u.å.) Regjeringen. «Skatteetaten.» (u.å.) https://www.regjeringen.no/no/dep/fin/org/underliggende_etater/skatteetaten/id270405/ hentet 03.06.2022.
- Reiff (2022) Reiff, Nathan. «Bitcoin vs. Ethereum: What's the Difference?» (21.02.2022) <https://www.investopedia.com/articles/investing/031416/bitcoin-vs-ethereum-driven-different-purposes.asp> hentet 11.05.2022
- Sharma (u.å.) Sharma, Rakesh. «Non-Fungible Token (NFT)» (u.å.) <https://www.investopedia.com/non-fungible-tokens-nft-5115211> hentet 16.06.2022
- Skat (u.å.) Skat DK. «Kryptovaluta (Bitcoin m.fl.)» (u.å.) <https://skat.dk/data.aspx?oid=8953> Hentet 19.06.2022.
- Skat (2022) Skat DK. «Den juridiske vejledning 2022-1.» (2022) <https://skat.dk/data.aspx?oid=2048522> Hentet 19.06.2022.
- Skatteetaten (u.å.a) Skatteetaten. «DeFi.» (u.å.) <https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig->

- skatt/aksjer-og-verdipapirer/om/virtuell-valuta/defi/ hentet 26.04.2022.
- Skatteetaten (u.å.b) Skatteetaten. «NFT» (u.å.)
<https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig-skatt/aksjer-og-verdipapirer/om/virtuell-valuta/nft/> Hentet 31.05.2022.
- Skatteetaten (u.å.c) Skatteetaten. «Skatteregler – Virtuell valuta» (u.å.)
<https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig-skatt/aksjer-og-verdipapirer/om/virtuell-valuta/skatte regler--virtuell-valuta/> Hentet 22.04.2022
- Skatteetaten (u.å.d) Skatteetaten. «Skatte- og merverdiavgiftsmessig behandling av bitcoins og andre virtuelle valutaer.» (u.å.)
<https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/rapportering-og-bransjer/bransjer-med-egne-regler/internett/skatt-mva-virtuell-valuta/> Hentet 25.05.2022
- Skatteetaten (u.å.e) Skatteetaten. «Rapportere og registrere i Valutaregisteret.» (u.å.) <https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/rapportering-og-bransjer/tredjepartsopplysninger/bank-finans-og-forsikring/valutaregisteret/rapportere-og-registrere/> Hentet 06.06.2022
- Skatteetaten (u.å.f) Skatteetaten. «Samfunnsoppdrag og strategi.» (u.å.)
<https://www.skatteetaten.no/om-skatteetaten/om-oss/samfunnsoppdrag-strategi/> Hentet 07.06.2022
- Skatteetaten (2013) Skatteetaten. «Bruk av bitcoins – skatte- og avgiftsmessige konsekvenser» (11.11.2013)
<https://www.skatteetaten.no/rettskilder/type/uttalelser/prinsipputtalelser/bruk-av-bitcoins--skatte--og-avgiftsmessige-konsekvenser/> Hentet 19.04.2022

- Skatteetaten (2021a) Skatteetaten. «Kryptovaluta for milliarder av kroner rapporteres i skattemeldingen.» (21.04.2021)
<https://www.skatteetaten.no/presse/nyhetsrommet/kryptovaluta-for-milliarder-av-kroner-rapporteres-i-skattemeldingen/>
 Hentet 03.06.2021
- Solli (2017) Solli, Audun. «Forskning om etterlevelse og unndragelse.» (2017) <https://www.skatteetaten.no/globalassets/om-skatteetaten/analyse-og-rapporter/analysenytt/analysenytt2017-2.pdf> Hentet 03.06.2021
- Sticos (u.å) Sticos. «Bitcoin og annen virtuell valuta.» (u.å.)
<https://oppslag.sticos.no/#/Emne/VisEmne/7490:BM25>
 Lest 23.06.2022
- Stortinget (2022) Stortinget. «Representantforslag om å forby energiintensiv utvinning av kryptovaluta i Norge.» (18.03.2022)
<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Representantforslag/2021-2022/dok8-202122-153s/> Hentet 14.05.2022
- The Economic Times (2022) The Economic Times. «Stablecoins: What they are and why you could consider investing in the» (16.03.2022)
<https://economictimes.indiatimes.com/markets/cryptocurrency/stablecoins-what-they-are-and-why-you-should-consider-investing-in-them/articleshow/89769727.cms>
 hentet 13.05.2022
- Thomas (2022) Thomas, Langston. «The 15 Most Expensive NFT Sales of All Time.» (09.03.2022) <https://nftnow.com/features/most-expensive-nft-sales/> Hentet 05.06.2022
- United Nations (2021) United Nations. «Sustainability solution or climate or climate calamity? The dangers and promise of cryptocurrency technology. » (21.06.2021)
<https://news.un.org/en/story/2021/06/1094362> Hentet 03.04.2022

- US Currency Education Program (u.å.)   U.S. Currency Education Program.
«U.S. Currency in Circulation» (u.å.)
<https://www.uscurrency.gov/life-cycle/data/circulation>
hentet 06.05.2022
- Økokrim (2017)   Økokrim. «Nyere betalingstjenester.» (2017)
file:///C:/Users/rkarset001/Downloads/170704+Nyere+betalingstjenester_trusselvurdering.pdf Hentet 03.06.2022
- Økokrim (2022)   Økokrim. «Informasjonspakke om virtuelle vekslings- og oppbevaringstjenester» (28.04.2022)
<https://www.okokrim.no/informasjonspakke-om-virtuelle-vekslings-og-oppbevaringstjenester.6418739.html> hentet 25.05.2022
- Ølnes (2019)   Ølnes, Svein. «Proof of Work, Proof of Stake, Proof of Proof.» (2019) <https://kryptografen.no/meninger/proof-of-work-proof-of-stake-proof-of-proof/> hentet 09.05.2022.

Lover, forskrifter og forarbeider

- 1999   LOV-1999-03-26-14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).
- 2007   LOV-2007-06.29-75 om verdipapirhandel (verdipapirhandeloven).
- 2018   FOR-2018-09-14-1324 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsforskriften).
- Ot.prp. nr. 35 (1990-1991)   *Skattereformen 1992.*
- Ot.prp. nr. 86 (1997-1998)   *Ny skattelov.*
- Ot.prp. nr.92 (2004-2005)   *Om lov om endringer i skatte- og avgiftslovgivningen mv.*
- Meld. St. 12 (2021-2022)   *Finansmarkedsmeldingen 2022.*

Forvaltningspraksis

Skatteklagenemnda. *Vedtak, spørsmål om skatteplikt på gevinst ved realisasjon av bitcoin, samt formuesverdsettelse av bitcoin*, 16. desember 2020. Saksnummer Stor avdeling 01 NS 158/2020. [Lest på skatteetaten.no].

Skattedirektoratet. *Bindende forhåndsuttalelse, spørsmål om beskatning av kraftderivater i enkeltpersonforetak (EFP) (skatteloven § 12-11 tredje ledd bokstav b, jf. annet ledd bokstav a)*, 19. juni 2006 (BFU 29/06). [Lest på skatteetaten.no].

Skattedirektoratet. *Bindende forhåndsuttalelse, spørsmål om beskatning av virtuell valuta og derivater av virtuell valuta i enkeltpersonforetak (EPF)*, 22. mars 2021 (BFU 16/2021). [Lest på skatteetaten.no].

Standarder:

NRS 19   Norsk RegnskapsStiftelse. *Norsk RegnskapsStandard 19 Immaterielle eiendeler* (NRS 19). (2012)
<https://www.regnskapsstiftelsen.no/wp-content/uploads/2015/01/NRS-19-Immaterielle-eiendeler-desember-2012.pdf> hentet 30.06.2022

Utenlandske (nasjonale) rettskilder

Statsskatteloven   Lov nr. 149 af 10. april 1922 om Indkomst- og Formueskat til Staten. [Lest i Karnov Danmark].

Högsta förvaltningsdomstolens dom den 4 december 2018, mål nr 2674-18